

Domoljub

V Ljubljani, 25. novembra 1936

Celo 49 • Stev. 48

Praznik naše krvi v tujini

Vsakoletna prva adventna — izseljenska nedelja je vsa posvečena misli in skrbi našim bratom in sestrám v tujini. Nad pol milijona slovenskih izseljencev je zdaj odtrganih od rodne grude, ki se zdaj skoro zapuščeni potapljajo v ogromnih tujih morjih. Naša lepa, a revna slovenska zemlja jim ni mogla nuditi zaželenih življenjskih pogojev, zato so bili primorani poiskati si dela in zaslužka pri tujih mogočnih narodih v daljnih zemljah. Trd je bil ta kruh in naporno je bilo delo, za katerega so morali naši ljudje prijeti, saj je splošno znano, da so in še danes opravljajo tako delo, katerega se domačini sramujejo. Pa Slovenci se ga niso bali, še manj sramovali. Delali in garali so kot živina tisoč metrov pod zemljo v črni rovi in si s tem služili trdi vsakdanji kruh. Poleg tega pa so imeli pred očmi svoj zadolženi dom, ki je bil že pred propadom. Tem zadolženim domovom so pošiljali krvavo zasluženi denar in jih s tem oteli skoro polovico pred — bobnom.

Ogromne vsote denarja je prejela naša domovina od rodne krvi iz tujine. Celo v najtežjih letih gospodarske stiske so nam leta 1935 — po poročilu Narodne banke iz Zagreba — poslali 192.000.000 Din. V prejšnjih letih pa so nam pošiljali še več. Omenim naj le vsoto 3.600.000.000 Din, ki so jo poslali leta 1928.

Te številke dovolj glasno pričajo, kako naši izseljenci širno zemeljske oble ljubijo svojo rodno domovino. Pa ne samo to! Tudi ugled in ime naše domovine so zanesli v širni svet. Kjerkoli so se Slovenci naselili, povsod so se pričeli krepko uveljavljati na vseh popriščih človeškega udejstvovanja. In tako imamo danes ugledne može, ki so s svojim odličnim delom dokazali tujini, da smo tudi Slovenci kulturni narod.

Spomnimo se na impozantne ameriške nebotičnike. Po pretežni večini so jih gradile pridne slovenske roke. Zamisel zanje so dali slovenski stavbeniki. Ime ing. Kadunc je znano že po vsej Južni Ameriki, saj je on zasnoval največje in najlepše zgradbe po glavnih mestih Južne Amerike.

Pomislimo na ogromne ameriške pustinje, katere so Slovenci, ko so se nanje naselili, spremenili v najlepša polja in nasade. Danes imamo več univerzitetnih profesorjev, mnogo zdravnikov, odvetnikov in tudi po državnih službah može, ki zavzemajo odlična mesta. In naša lepa slovenska beseda in pesem se čuje povsod, kjer bijejo slovenska srca.

Od leta 1830, ko so se Slovenci začeli izseljevati, pa do danes se je iz naše domovine izselilo že mnogo stotisoč Slovencev. Mnogo jih že počiva v hladni tuji zemlji, a kljub temu jih živi še danes v tujini nad pol milijona.

Danes bivajo Slovenci v večjem številu po naslednjih državah:

Severna Amerika	300.000
Južna Amerika	70.000
Kanada	15.000
Francija	40.000
Belgija	7.000
Holandija	3.000
Nemčija	50.000
Avstrija	40.000
Egipt	20.000

Poleg omenjenih držav so še raztreseni po raznih evropskih državah, Palestini, Kitajski, Japonski in celo v daljni Avstraliji okoli 70.000. Poleg tega pa imamo 90.000 Slovencev na Korškem in nad 600.000 na Primorskem. Tako imamo danes že nad en milijon tristo tisoč Slovencev izven državnih meja naše domovine.

To je ogromna številka za naš mali slovenski narod, če pomislimo, da je skoro polovica slovenske krvi odrezane od našega narodnega telesa!

Do zdaj smo se za to svojo kri, ki je šla iskat dela in sreče v tuji svet, malo brigali, ker smo imeli še vse premalo bratske ljubezni do nje. Zadnja leta pa si ideja o slovenskem izseljenskem vprašanju počasi utira pot tudi med širše plasti našega naroda. Veliko smo zagrešili napram našim izseljencem, ker se za nje nismo začeli brigati pravočasno. Če pomislimo, koliko store za svoje izseljence drugi narodi, potem nas mora biti sram, da smo tedaj, ko je bilo naše izseljevanje na višku, spali in celo dejali: »Zakaj pa so odšli od nas — pa naj bi bili ostali doma!« Tako naziranje o naših izseljencih se ponavlja že skozi 100 let in še celo danes misli pretežna večina našega naroda tako. Nič se pa ne zavedajo žalostnega dejstva, da so šli v tujino zaradi tega, da bi rešili slovenske domove pred propadom. Če pomislimo, da so se izselili iz najrevnejših predelov Slovenije, potem moramo reči, da jih je gnala v tujino življenjska potreba.

Nad pol milijona slovenskih izseljencev je danes v veliki nevarnosti v tujini in ker ni pomoči, se že počasi pogrezajo v tuja narodna morja. Največja nevarnost je za mladino, ki je bila rojena in odrasla sedaj v tujini, pa nima

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

svojih duhovnih voditeljev, ki bi jo v šoli in cerkvi učili o Bogu in o slovenski domovini v materinem jeziku. Mladina ne razume že na mnogih krajih jezika svojih staršev, še manj pa pozna rodno zemljo svojih očetov. Koliko škoda bo za naš mali slovenski narod, če nam skoro polovica slovenske krvi utone v mrzli tujini!

To veliko narodno in versko nevarnost, ki preti našim izseljencem, je začutilo v domovini nekaj dobrih src in ustanovilo prepotrebno Družbo sv. Rafaela za varstvo slovenskih izseljencev. Ta družba, ki je pričela s svojim delovanjem s prispevki izseljencev in tudi z darovi, ki so se zbirali po domovini, je danes znana med našimi izseljenci v tujini kot najboljša njihova mati in vodnica v verskem, narodnem in kulturnem oziru. Na pobudo sedanjega velezaslužnega predsednika Družbe sv. Rafaela, veleč gospoda patra Kazimirja Zakrajška, ki je živel 26 let med našimi izseljenci, je Družba sv. Rafaela uvedla vsako leto eno nedeljo, ki naj bi bila vsa posvečena misli, skrbi in molitvi našim rojakom v tujini. Od začetka smo obhajali izseljensko nedeljo samo v Sloveniji, zdaj pa jo praznujemo že po vsej kraljevini Jugoslaviji. Veliko si je onemogla Družba sv. Rafaela z izseljensko nedeljo, saj si je z njo utrla pot med vse plasti našega naroda.

Kako je Družba sv. Rafaela za slovenski narod potrebna, najbolj glasno pričajo prošnje, ki jih dan za dnem pošiljajo naši izseljenci iz vseh delov sveta. Prošijo nas, naj jim pomagamo v verskem, narodnem in kulturnem oziru. Znano pa je, da se Družba sv. Rafaela pri vsem tem ogromnem delu, ki ga ima za izseljence, vzdržuje z milimi darovi, ki se pobirajo na izseljensko nedeljo, zato vsem tem prošnjam in kričečim potrebam ne more ugoditi tako, kakor bi hotela. S podporo, ki jo prejema od naših državnih oblasti, zlasti od kralj. banske uprave v Ljubljani, more Družba sv. Rafaela rešiti le najbolj kričeče potrebe naših izseljencev. — Družba sv. Rafaela se dobro zaveda, da brez sodelovanja, brez denarnih žrtev vsega slovenskega naroda ne bo mogla zadovoljiti vsem nujnim željam in potrebam naših izseljencev, zato se obrača ob letošnji izseljenski nedelji s toplo prošnjo do vsega slovenskega naroda, da ji priskoči na pomoč, jo z denarnimi prispevki podpira, da ne bo na tej poti, ki si jo je začrtala, obnemogla, ampak, da bo šla še s podvojenimi močmi in silami na delo, ki kriči po njeni rešitvi.

Ako Slovenci do sedaj nismo čutili za naše izseljence tako, kakor drugi narodi, zbudimo se vsaj zdaj, ko se bo po vsej Sloveniji na izseljensko nedeljo govorilo o naših ljudeh v tujini, in sklenimo pomagati našim izseljencem, pomagati Rafaelovi družbi, katere glavni namen je, da reši pred moralnim, kulturnim in narodnim poginom našo rodno kri v tujini.

J. Premrov.

Kaj pa komunisti?

Kar smo pisali tukajle o slovenskem liberalizmu in posebej o kmečkem liberalizmu, o »samostojnih« kmetih in o gospodih, ki teh kmetov za svoje namene potrebujejo, mora biti za vsakega človeka z zdravo glavo dostil 400 milijonov dinarjev gre po zaslugi teh kmečkov in gosposkih liberalcev vsako leto iz Slovenije v Srbijo in ne pride več nazaj. V 18 letih je to 10.000.000.000 = deset tisoč milijonov ali deset milijard. Lepa vsotica! Za toliko je »samostojna kmetška« stranka slovenskemu kmetu »pomagala«, ko je s svojimi osmimi glasovi odločila za centralizem, to živo in kričevo nesrečo Jugoslavije. To ni samo kaka obdolžitev, to so suhe številke! To je neizpodbitna resnica, ki je ne utaji nobeden! Saj jo »Kmetški list« sam priznava, ko pravi, da jo Slovencev samo 8 odstotkov v državi, plačujejo pa 14 odstotkov, in da ni nobena pokrajina tako stiskana in izžemana, kakor Slovenija. Samo tega ne pove, da je tega kriv — le on in tisti, ki mu slepo verjamejo.

Ali ste vi, naši bralci, povedali to svojim »samostojnim« sosedom?! In kaj pravijo na to? Ali spoznajo in priznajo svojo zmoto? Saj deset tisoč milijonov niso ravno mače solze! Vsak sleherni žep na Slovenskem jih čuti. Kmet posebno. Bridko čuti! Kožo mu trgajo s telesa. Torej — ali spoznajo in priznajo, da so se za deset tisoč milijonov zmotili? In kdor se je v računih zmotil, jih mora skušati popraviti. Ali kdor uvidi, da je zašel na napačno cesto, mora svojo pot zasukati, da pride na pravo.

Seveda je pa človeku težko reči: Zmotil sem se! Ponoč mu to brani. In zato mnogi, ki tukaj dokazane resnice utajiti nikakor ne morejo, vendar vztrajajo in vztrajajo v zmoti in je nočejo pustiti. Tako je zmeraj bilo in bo. Nekaj ljudi je bilo zmeraj, ki, če si jim resnico še tako dokazal, vedno naprej trdijo svoje. Saj je Kristus Judom pred očmi delal čudeže, da so jih lahko z rokami prijeli, — verjeti mu pa le niso hoteli! Trma človekova zna biti neskončna. »To pa je sodbja, ki je prišla na svet, ker so ljudje bolj ljubili temo kot luč.« — Kaj je treba kmetu cepiti se na stranke, ko vse skupaj na istem koncu čevlji žuli! Kaj treba trgati našo vas na dvoje, — ko bi ne imeli nekateri dobiček od tega, da hujskajo kmeta zoper kmeta! Brez teh bi bilo vse ljudstvo edino, kakor je bilo nekdaj.

Ti pa, dobro verno ljudstvo, stoji mi toliko bolj trdno! No, volitve so pokazale, da velika večina ljudstva vendar še misli pametno in stoji trdno.

Toda — toda bodi dosti tega! Obrnimo se na drugo stran! Saj je zapisano zgoraj: Kaj pa komunisti?

Torej — kaj pa komunisti?! Prav za prav prihajamo s tem vprašanjem že malo pozno. Saj o komunistih pišejo že vsi naši časniki in pridigajo menda po vseh prižnicah. Saj je tudi potrebno! Ti ljudje nimajo nič manjših skomin, kakor ves svet in seveda tudi vso Slovenijo v svojo malho pobasati in nas vse, ki jim nismo všeč, kratkomalo s sveta spraviti.

Ni čudno, če se veliko govori in piše o komunistih. Mi pa bomo vendar tukaj z njimi bolj na kratko opravili. Zakaj? Zato, ker ni treba veliko govoriti. Saj številke govorijo! Kratko govore — in vse povedo! Kakor pri samostojnih številke, tako pri komunistih. Zoper številke, gotove številke, se pa ne da ugovarjati! In tudi nič veliko modrovanja ni

treba. Saj številke povedo vse. Številke in dejanja.

Te številke in dejanja so pa take: V katoliški Španiji so takole gospodarili, kakor nam pripovedujejo očividci: V celi Kataloniji — ki je večja kakor Slovenija — ne stoji nobena cerkev več. V Barceloni sami, glavnem mestu Katalonije, so uničili 120 cerkv. V Madridu, glavnem mestu cele Španije, pa 200. Duhovnikov so pomorili in mnoge satansko laučili, 500 do 600. Redovnic pa okoli 1000. Kaj so jim le te ženske hudega naredile? Ko niso drugega delale kot otroke učile in bolnike stregle! Vseh ljudi v Španiji so na celim pobili 150.000. V Barceloni sami 12.000, v Madridu 25.000. Na visoke tisoče pa jih mučijo po ječah.

No — ali vam to ni dosti?! Kaj pa je treba še govoriti? — Kaj so torej komunisti? To je stomilijonska roparska banda, da take zemlja še ni nosila!

Pa ko bi na Slovenskem prišli do moči, menite, da bi bilo kaj drugače?! Ali bi vam bilo

pa prav, ko bi na vsa Slovenskem ne bilo nobene cerkve več? Tudi vam »samostojnim«, ki vendar še v cerkev hodite? Kako se morete torej pod imenom »združene opozicije« pajditi s to drhaljo?! Ali ne vidite, kako je to nenaravno, da se bratite z vsakim, — samo ne z vernim krščanskim ljudstvom, s katerim skupaj v cerkev hodite?!

Ko sem bil s komunisti vred zaprt v ječi — seveda vsak v svoji kletki — so se mi smilili in ko bi bil imel ključ, bi jim bil odprl. Zdaj pa ko vidimo, kaj v Španiji uganjajo, vidim, da je prav, da jih pri nas zapirajo. Če zverine ne za preš, te bo pa požrla. Pa kaj pravim: zverine? Saj zverina je nedolžna v primeri s komunisti! Človek, če postane zverina, je vseh zverin zverina. Neverjetno, kako more pobesneti! Satan v človeški podobi! Ko so pri nas plenili in morili Turki, vendar niso uganjali tolike hudobije, kakor ti kršeni ljudje! Kateri človek, ki ima še troho dostojnosti, le trohico človeškega čuta, se more med to satansko druhal mešati? Z njimi sploh kaj opraviti imeti?!

S tem je o komunistih povedano — dosti. Pa vendar imamo še kaj povedati. J. Kalan.

Naš patriotizem

Mislím, da danes že vsakdo ve, kaj je patriotizem. Po naše povedano je to ljubezen do domovine. Ali ker se raje šopirimo s tujkami, dobro, pa ostanimo pri patriotizmu. Nočemo namreč, da bi veljali pred svetom za neizobražene in nekulturne ljudi.

V roke mi je prišla šolska čitanka naših osnovnih šol; menda za peti razred. Kakor se je po Sveti deželi cedilo nekdaj mleko in med, tako se ta čitanka cedi samega ljubelega patriotizma. To pa tako zoprnega, tako saharinsko sladkega, tako neokusnega, da pameten človek res ne ve, kaj bi z njim počel.

Kako vse lepši je patriotizem sv. Petra, kakor tisto sladkanje po naših čitankah in časopisih! »Podvrzite se zaradi Gospoda vsakemu človeškemu redu: bodisi kralju kot

Naš novi roman

V prvi decembrski številki našnega v »Domoljubcu« priobčeni nov podlistek, znameniti Ganghoferjev roman

„MARTINKLOSTER“

Njegovo priljubljenost in razširjenost med čitatelji izpričuje najboljši, da so v izvirniku prodali že stotisoče izvodov tega dela. Zato smo trdno uverjeni, da bo povest ugajala našim naročnikom tudi v slovenski obleki. — Dejanje romana se razvija v Berhtesgadenu na južnem Bavarskem, v planinski, sveta odmaknjeni deželici, ki jo krog in krog strahljivo visoke gore Untersberk, Vlaški Gel, Jenner, in prav posebno velikani med velikani Vae-man in »Vaemannovi otroci«. — Roman je zgodovinski; godi se v davno minulih tistih pred 800 leti, ko Berhtesgaden še ni bil hropenjenje tisoč in tisoč modernih turistov, kakor danes, temveč redke obljubene krajin s ogromnimi gozdovi, v katerih so imeli volkovi, medvedje, risi in divje svinje svoja varna prebivališča. — In v ta obljubljeni svet so prišli nekoli belih menih, očette avguštinci, da bi ustanovili oadi samostan. — Roman je slavošpav njihovega delu in naporom, ki so jih morali v boju s krivico in lažjo preostajati menihi, da bi dosegli svoj namen. In vmes se razvija življenje in plete asoda ljudi, mladih in starih, surovih grajskih oblastnikov in trepetnih podložnikov kmetov, vesela in žalostna — nič vam ne bomo o tem pripovedovali naprej: brki ko pride »Domoljubcu«, ga vzemite v roke in preberite listek! In potem nam, prosimo vas, sporočite, ali nismo imeli prav, ko trdimo, da je povest o Martinju klostru res luredas lopa!

najvišjemu, bodisi poglavarjem kot od njega poslanim, da hudodelce kaznujejo, dobre pa pohvalijo. — To je Petrova beseda, ki daleč od tehta vse moderno sladkanje in klečeplavstvo pred vsjimi. Ali pa če pomislimo, kako je znal učiti ljubezen do oblasti »apostol narodov«, sv. Pavel! »Vsak človek bodi višjim oblastem pokoren; ni je namreč oblasti razen od Boga in te, ki so, so od Boga postavljene. Kdor se torej ustavlja oblasti, se upira božji naredbi, kateri se pa upirajo, si bodo sodbo nakopali.«

K patriotizmu spada ljubezen do naše zemlje, ljubezen do dela na tej zemlji. Če dante tožimo, da vse hiti v tovarne, k tako zvanemu »lažnemu« delu, kmet pa da si le s težavo dobiva delovnih moči, potem moramo reči, da z našim patriotizmom ni vse v redu. Država za svoj obstoj potrebuje prav tako kmetov, kakor industrije. In če kmetijski stan zanemarjamo, je naš patriotizem enostranski, šepav, ne stoji na trdnih nogah.

K dobro urejenemu patriotizmu spada tudi beseda o številu človeških rojstev v državi. Kaj pa naj počne naš kralj z državo brez ljudi! Ali pa recimo s par omehkuženih ljudi! Saj je znano, da so maloštevilni otroci povsod silno pomehkuženo vzrejeni in vzgojeni. Bela kuga med našim narodom, pa najsi bo med kmeti, med delavci, med meščani, med obrtniki ali med uradniki, bije vsakemu domoljubju v obraz. Vselej me razjeze časniška poročila, ko se nekaterikrat s takim ognjem poudarja: »Umrl jim je edini sin!« Zakaj pa edini? To je glavno. Kmet s številno družino je mnogo odličnejši domoljub, kakor pa najboljši uradnik, ki ima celo kopico paraagrafov v glavi, v družini pa premore komaj par bledolčnih otročaje.

Seveda bom ob tej misli slisal prigovor: »Mi nimamo otrok zato, da bi nam jih na vojski države ubijale.« Prav, da ste mi to omenili. Tudi jaz sem odločno na vaši strani. Glavni namen države nikakor ni medsebojno vojskovanje in pobijanje nedolžnih žrtev. Glavni namen vsake države je in mora biti mir, sreča in blagostanje njenih podanikov, tudi njenih narodov, če jih ima več med svojimi mejami. Zato moramo vedno in vedno klicati vsem tistim, ki imajo v svojih rokah vajeti državne in svetovne

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

d Novi ljubljanski mestni svetniki. Ker so bila nekatera mesta mestnih svetnikov v Ljubljani zaradi odstopa, smrti ali selitve izpraznjena, je kraljeva banska uprava na poblastilo notranjega ministrstva imenovala na ta mesta sledeče gospode: Bahovca Josipa, trgovca; Koritnika Antona, hotelirja; Sever Ivana, trgovca s semeni in inž. Škof Rudolfa, profesorja na Srednji tehnični šoli v Ljubljani.

DOMAČE NOVICE

d Odkritje spomenika nadškofu Sedeju v Stični. V nedeljo 29. novembra bodo odkrili velikemu Slovencu † nadškofu dr. Fr. Sedeju v Stični spomenik. Ker se ta slovesnost ne more opraviti na grobu pokojnikovem, vabimo vse častilce njegove, da se udeležijo svečanosti v samostanu v Stični, kjer je med svetovno vojno nadškof kot begunec prebival.

d Na Šmarni gori ne bo več letos redne službe božje ob nedeljah in praznikih. Vendar bo pa tudi pozimi sv. maša te-le dni: 8. decembra, na sveti dan, na novega leta dan in na svečnico (2. februarja). — Redna služba božja se bo začela spet v začetku pomladi.

d Občni zbor mariborske prosvetne zveze je bil 19. novembra v Mariboru. Govorili so razni gospodje in vrstila so se običajna občnozborna poročila. Predsednik dr. Hohnjec je imel daljši govor, v katerem je poudaril bistveni pomen ljudske vzgoje, označil vero kot najvišjo vrednoto, s katero more človek doseči svoj večni smoter. Poudaril je tudi, da pri prosvetnem delu ni glavno nabiranje znanja, pač pa vzgoja srca in volje, ki bo našega človeka odvrnila od žalostnih pojavov, kakor so surovost mladine, številni umori, uboji, detomori itd. Pokazal je predavatelj tudi na krivce, da je teh žalostnih pojavov še vedno dovolj: »Protivniki

politike: »Nikar ne hujskajte naroda zoper narod, države zoper državo! Ne podžigajte sirovih sil, dvigajte raje duševne sile svojih narodov in ljudstev!«

Da! Dviganje duševnih zakladov, to naj bo vsemu svetu višek domovinske ljubezni. Ali veste, s čim je JNS največ škodovala našim ljudem? Morebiti s tem, da je zapirala in internirala njej neljube osebe? Recimo dr. Korošca, dr. Natlačena... pa še nazaj, da pridemo do našega Brodarja, do naših fantov in deklet (duhovščine niti ne omenjam). Nak! S tem ne. Pač pa s tem, ker je vpeljala v javno upravo nepoštenost, goljufijo, nepravilnost in kar je temu podobnega. Mrlič, ki so volili, šnofanje po tem, koga si volil, krivične odredbe ob komasaciji občin: take reči so ljubezen do domovine naravnost ubijale! Iz samega stališča ljubezni do domovine je le želeli, da se JNS s svojimi metodami nikdar več ne oživi. In ne obudi.

Ljubezen do domovine je nekaj vestnega in svetega. Zato želimo, da se naši mladini in vsemu našemu narodu ne podaja na način, kakršen je zašel sedaj v šolske učbenike, pač pa naj nas vodi in podpira pri rešitvi tega važnega vprašanja res in edino naša sveta vera. Zdrava ljubezen do domovine je doma le v naukih katoliške vere in Cerkve!!!

katoliške vere — meščanski in kmetski liberalci ter marksistični socialisti in komunisti — tudi pri nas ovirajo katoliško cerkev ter hočejo preprečiti vsak njen korak med ljudstvom in zlasti med mladino.»

d Za vzajemno pomoč revežem. Pred kratkem je bila v mestni posvetovalnici v Ljubljani seja mestnega socialnega odbora, ki so se je udeležili tudi zastopniki vseh ljubljanskih človekoljubnih organizacij. Polno obiskani sestanek je vodil načelnik kan. dr. Klinar, poročal pa je ravnatelj mestnega socialnega urada g. Svetel. V svojem poročilu je naglašal zlasti potrebo, naj bi se socialno delo vseh društev strnilo pod vodstvom mestne občine, zlasti da bi odpadla raznovrstne božičnice, ki jih prirejajo razna društva. Mesto tega naj bi bile potrebne in revne družine obdarovane na tih način. Razvila se je nato živahna razprava. Nekateri predstavniki so se zavzemali, naj bi ostala božičnica vsaj za otroke. Končno je bil prejet sklep, naj božičnice za otroke ostanejo, pač pa naj organizacije pošljejo seznam obdarovancev, da se tako preprečijo zlorabe in nerednosti. Vsako društvo bo tak seznam sestavilo ter ga predložilo na prihodnji seji socialnega odbora. Obenem bo sestavljen tudi seznam onih revežev, ki iz kateregakoli vzroka ne prosijo podpore, so jo pa v resnici potrebni. Za take sezname bodo natisnjene posebne tiskovine, da bo mogoč enoten in zanesljiv pregled podpirancev.

d Poziv kmečkim dolžnikom. Podpisana združenja denarnih zavodov v dravski banovini pozivajo v imenu vseh pri njih včlanjenih denarnih zavodov vse kmečke dolžnike, ki mislijo, da jim gre zaščita po novi uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov, da predložijo čimprej svojim zavodom-upnikom nova potrdila o tem, da so kmetje v smislu nove uredbe in pravilnika, ker drugače denarni zavodi ne morejo obračunati njihovih dolgov in jih izročiti Privilegirani agrarni banki. V zvezi s tem odklanjajo denarni zavodi vsako odgovornost, če ne bodo mogli pravilno in pravočasno obračunati kmečkih dolgov zaradi pomanjkanja podatkov, katere jim morajo nuditi občinska potrdila. — Društvo bančnih zavodov v dravski banovini, Zadruga zveza, Zveza jugoslovanskih hranilnic, Zveza slovenskih zadrug.

Predsednik naše vlade je zadnje dni imel več velikih shodov v južni Srbiji. V Skoplju je prišlo na shod 30 tisoč ljudi. Naša slika nam kaže tisoč glave množice, ki so poslušale predsednika vlade v Bitolju.

d 200.000 Din našel in jih vrnil lastniku. Neki zagrebški veletrgovec se je vozil po cesti iz Dolnje Lendave proti Čakovcu. Spotoma pa se mu je avtomobil pokvaril. Med popravilom se je trgovec vsedel na obcestni kamen in si prižgal cigareto. Poleg sebe pa je položil torbo, v kateri je imel 200.000 Din. Popravilo se je toliko zavleklo, da bi skoraj zamudil vlak, ki vozi ob tistem času iz Čakovca proti Zagrebu. Trgovec je skočil na avtomobil in s šoferjem sta oddirjala naprej. Ko pa je trgovec prišel v Čakovec, je zapazil, da je na cesti pozabil torbo z denarjem. Pohitel je nazaj in povpraševal ljudi po torbi. Kmetje so mu povedali, da je torbo našel neki kmet iz Lendavske Gorice ter se z njo odpravil na policijo. Spotoma pa je trgovec dohitel kmeta, ki je nosil torbo. Kmet je trgovca poznal in mu takoj vrnil najdeno. Trgovec pa je poštenemu kmetu odštel nagrado 25.000 dinarjev.

d Razstava vin. Dne 9. in 10. decembra 1936 priredi »Podružnica vinarskega društva pri Sv. Križu pri Kostanjevici« v Stritarjevi dvorani razstavo vin, združeno z vinskimi sejmom. Intenzivna priprava zagotavlja popoln uspeh, saj bo razstavljenih veliko število vzorcev iz dolenskih gor. Razstavljene bodo vse vrste vin, a najčastnejše bo zastopan naš »cviček«, saj so spodnje dolenske gorice z Gadovo pečjo, Bočjem in Banovcem njegova domovina,

Sv. Križ pa središče vinske trgovine. Letošnji pridelek je kvalitativno enak lanskemu kljub neugodnemu vremenu. Količina pridelka pa zelo zastaja za lansko. — Ljubitelji cvička, obiščite to razstavo! Zlasti opozarjamo na razstavo vinogradnike, gostilničarje in vinske trgovce. Vina je malo, najprimernejše cene za kupca in prodajalca se bodo dosegle le na razstavi.

d Naša država — hitnica. Te dni se je v Belgradu mudilo odposlanstvo Nemčije, ki se je pogajalo za odkup naše pšenice. Kakor znano je pred mesecem Nemčija privolila v to, da se izvoz pšenice poveča od 10 tisoč na 15 tisoč vagonov. Do sedaj pa so Nemci zagotovili odkup le za 5000 vagonov, od katerih pa so jih izvozili že 2300. Zmeniti pa so se tudi za odkup 5000 vagonov koruze. Po uradnih podatkih se je izvozilo iz naše države skoro 225 milijonov kilogramov pšenice. Med izvozniki prevladuje prepričanje, da bodo še letos do ustitvitve rečnega prometa izvozili skupno do 25 tisoč vagonov žita.

d Ropar je odnesel 14 jurjev. Dne 18. novembra se je v St. Ilju pri Mariboru dogodil zločin, ki je strašno razburil prebivalstvo. Zvečer je bil namreč izvršen roparski napad na šentiljskega pismonoša Ludvika Sunko, ki je nosil vso dnevno pošto na kolodvor. Roparju se je napad posrečil. Pismonoši, ki ga je pobil na tla, je odnesel usnjato pošlarsko torbo, v kateri je bila poleg pisem in paketov tudi večja vsota denarja. Pošta se nahaja sredi vasi, ter mora poštar narediti do postaje 20 minutno pot, ki vodi skozi samoto. Na nekem mestu na tej poti je ob pol 7 zvečer iz teme skočil neznanec proti pismonoši ter ga s topim predmetom udaril po glavi, da se je zrušil. Ropar je odnesel tako 14 jurjev v bankovcih, 32 priporočenih pisem, dva paketa, en precejšen snop običajnih pisem. K sreči so na poštne uradu zapisali vse serije in številke ukradenih tisočakov in bo roparju prav težko spraviti jurje v promet. Številke so sledeče: L 0004-797, 000338-033, 000158-626, N 0299-840, A 0340-446, Z 0005-835, Z 0061-162, L 025-697, N 0615-954. Pet tisočakov pa je bilo v denarnem pismu. — Orožništvo je takoj začelo zasledovati roparja, vendar pa za enkrat ni bilo mogoče ugotoviti niti smeri, v katero je ropar pobegnil.

d Slovencem slovenske tiskovine. Te dni so začeli naši denarni zavodi dobivati od privilegirane agrarne banke tiskovine, ki so potrebne za ureditev kmetijskih dolgov. Na veliko začudenje vseh pa so te tiskovine — v cirilici. Veliko denarnih zavodov je storilo edino pravilno, kar je bilo v takem primeru za storiti: vrnilo je tiskovine agrarni banki z zahtevo, da pošlje nove v slovenščini in latinici. Tudi ostalim zavodom predlagamo, da tako napravijo, da tiskovin v cirilici ne sprejemajo ter zahtevajo druge, slovenske. V smislu ustave imamo to pravico. Povrh pa je tudi potrebno, da so tiskovine razumljive našim ljudem že zaradi pravilne ureditve predmeta samega, ki je že itak dovolj težak. Povrh vsega niso te tiskovine nikak monopol. PAB naj jih da tiskati v Sloveniji, da bo tudi slovensko besedilo pravilno.

d 74 letna mati. V vasi Martincu (Ivanjska občina) blizu Bjelevara je povila 74 letna kmetica Ana Šipoc zdravo moško dete. Ta dogodek je bil res izreden za ves okoliš.

Porod je vzbudil pozornost tudi v zdravniških krogih in so že mnogi zdravniki obiskali 74 letno porodnico. Zdravnik pravi, da se taki primeri le redkokdaj dogajajo. Oče, ki je star že blizu 80 let, je zadovoljen in ponosen. Posebno zanimivo pa je to, da niso niti najožji sorodniki opazili, da je stara kmetica v blagoslovljenem stanju.

d Osem nemških letal se je spustilo v zadnjih dneh tam okrog Belgrada zaradi megle in zaradi pomanjkanja bencina. Letala so bila vojaška in so bili vojaki preoblečeni. Letela so menda v Sofijo. Drugi pa menijo, da so bila letala namenjena španskim nacionalistom.

d Koroški pevci so gostovali te dni v Krekovem domu na Jesenicah s svojo narodno pesmijo. Jesenčani so pokazali s polno zasedbo velike dvorane smisel za naše rodne brate okraj Karavank.

d Omalovaževanje verouka. — Nekateri učiteljski zbori ne priznavajo verouku mesta, ki mu gre in ga smatrajo kot stranski predmet, ki nima za prestop ali neprestop učenca v višji razred nobenega pomena, čeprav je verouk tudi v izpričevalu stavljen na prvo mesto. Opozarjamo prizadete, da s povedano prakso prenehajo.

Kmetje!

Vaša stanovska organizacija je Kmečka zveza!

odkopavajo potrebne jarke. Cevi bodo prišpele v treh tednih in jih bodo položili še pred zimo. Betonska dela pa so odložena zaradi zime in mraza na pomlad, in bodo spomladi zbetonirali rezervoar in črpalnico. — Vodovod bo tako dograjen v teku prihodnjega poletja.

d Poskus samomora? Te dni je vlak, ki odhaja iz Maribora proti Koroški v Studenškem gozdu povozil 19 letnega slikarskega pomočnika Franca Sumaka ter mu odrezal obe nogi nad kolenom. Mimoidoči so takoj poklicali reševalce, ki so ponesrečenca prepeljali v bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno. Kaže, da gre za poskus samomora, ker so ga reševalci našli pri polni zavesti in ga vprašali, kako je prišel pod vlak, Sumak pa jim je ostro odgovoril, da jih to nič ne briga.

d Cigan je pač cigan. Posesnik in pekovski mojster iz Škofljice je imel te dni opravka v Ljubljani. Z vozom, na katerem

d Stara družina. V kratkem bo obhajala družina Kafel 275 letnico, odkar se da dokazati, da biva in deluje v Vuzenici. — Dne 26. marca 1662 je bil med Vuzenčani, kakor to pove stara listina, Stefan Kafel. V družini Kafel se podeduje zidarska obrt 137 let, katero še sedaj vrši mlad zidarski mojster iz tega rodu, ki zida v domačem kraju hiše. Zgodovinsko dokazano je bilo izvrševanje zidarske obrti Kafellom dovoljeno l. 1799.

d Beričevski most izlicitiran. Te dni je bila na tehničnem oddelku banske uprave licitacija za zgradbo železobetonskega mostu čez Ramniško Bistrico pri Beričevem. — Gradbo je izlicitiralo gradbeno podjetje Stavbna družba d. d. iz Ljubljane za 749.000 din in bo v kratkem začelo s pripravljalnimi deli. Most bo v pričetku prihodnjega poletja dograjen.

d Cesta Sv. Križ na Kozjaku-Bresternica bo dobila dovo smer. Sv. Križ na Kozjaku ima izredno slabe zveze in je g. ban dr. M. Natlačen te dni odobril speljavo te zvezne ceste po dolini Firštovega potoka, s čemer bo gotovo ustrezno vsem prizadetim. Na ta način bo omogočena tudi ugodna zveza Maribora s Kozjakom.

d Vodovod v Starem trgu grade. Ta teden so začeli z gradbenimi deli za vodovod v Starem trgu. Sedaj kopljejo ob zajetju in

je bilo več vreč moka, se je ustavil v Mariborovi ulici. Tam stoječega cigana je posestnik prosil za varstvo, dokler se ne vrne iz hiše. Ko se pekovski mojster vrne, ni ne konja ne voza. Cigan se je namreč vsedel na voz, zavijtel bič in oddrdal. Mojster obvesti policijo, ki je začela za beguncem stikati in končna našla njega, voz in blago v neki stranski ulici. Cigan se je nekaj izgovarjal, a so ga vseeno vteknili pod ključ.

d O ponarejevalcu tisočakov Karlu Sedlačku je dobila zagrebška policija točno ovadbo od nekega gostilničarja, ki se je pri njem nameraval novi »tovarnar« nastaniti. Sedlaček je prišel iz Slovenije, kjer je že imel nekje svojo delavnico, in je izdelal nekaj tisočakov, vendar se mu ti niso zdeli še popolni in vredni, da bi jih dal v promet. Zato je prišel v Zagreb, da bi dobil nove izdelavce in zraven še izpopolnil klišee. Pot ga je zanesla k nekemu gostilničarju, ki ga je hotel pridobiti za svoje načrte. Toda gostilničar je bil toliko previden, da se je najprej o vsem Sedlačkovem načrtu pri njem samem poučil, nakar je svoje odkritje nesel na policijo.

d V veliki stiski so tudi zagrebške bolnišnice, tako glede prostorov kakor glede denarja. Stisko so povzročili dolgovi, ki jih imajo bolnišnicam plačati država, banovina

VINA

vseh vrst kakovite najugodnejše
pri

CENTRALNI VINARNI v Ljubljani

Moraš se pravnica naučiti!

Uporabljalj za pranje vedno Radion, kajti samo Radion vsebuje dobro Schichtovo milo. Zato je Radion tako blag in izdaten. Pranje z Radionom je tako lahko in preprosto: belo perilo kuhaj 15 minut, volno in svilo pa perl v mrzli raztopini.

Samo

Schichtov RADION

VSEBUJE SCHICHTOVO MILO

PERE SAM!

in mnogo občin, na drugi strani pa zahtevajo plinarna in elektrarna povrnitev starih zaostankov. Zaradi tega so sklicali prizadeti krogi posvetovanje na banski upravi.

d Blagoslovitev temeljnega kamna za invalidski dom. Dne 22. novembra so bili blagoslovljeni v Nišu temeljni kamni za novi invalidski dom in nov kirurški paviljon in za borzo dela. Slavnostim je prisostvoval tudi minister Cvetkovič, ki je imel ob tej priliki večji govor, v katerem je izjavil, da bo vlada spremenila, odnosno popravila sedaj veljavni invalidski zakon, s katerim bo najmanj 23 tisoč invalidov v naši državi zopet dobilo pravico do invalidnine. Sedanja vlada bo končno rešila invalidsko vprašanje, ker je treba invalidom, ki so za državo doprinasali samo žrtve, priznati ono, do česar imajo pravico.

d Da bi se oškodoval za zgubo pri tožbah. Posestniku P. Martinzu s Kozjaka je bila ukradena kobilica, vredna 2800 Din. Sum je padel na 51 letnega svaka, najemnika Martina Sušec, ki je tatvino kobilice priznal in izjavil, da je dejanje izvršil zaradi tega, da bi se vsaj delno oškodoval za svojo izgubo pri tožbah, ki jih je imel s svojim svakom Martincem, kjer je izgubil vse svoje imetje.

d Tudi Ljubljanci jedo dražji kruh. Že od začetka meseca novembra jemo v Ljubljani dražji kruh. Pšenična moka se je namreč podražila za 60 par pri kg, zato se je podražil tudi pekovski kruh, in sicer za 50 par pri kg, tako, da sedaj velja kg belega kruha v Ljubljani 4.50 Din kg. Bati se je, da se bo kruh še podražil, ker so cene pšenice letos izredno čvrste.

d Uzmoviči na delu. V trgovini Ljudevita Vernika, trgovca in gostilničarja v Mošanjcih, so ponoči vlomili doslej še neznan tatovi. Odnesli so blaga v vrednosti 36.000 Din, po večini manufakture. V notranjost trgovine so prišli na ta način, da so na nasilen način dvignili rolo za pol metra visoko in skozi to odprtino prenašali ukradeno blago na prosto.

d Borba v celjski jetnišnici. V celjski jetnišnici se je odigrala pred kratkim med Bezovškom Ivanom, ki se nahaja v preiskovalnem zaporu zaradi tatvine ter službujočima paznikoma Čepinom in Boletom srdita borba, ki je trajala 15 do 20 minut. Bezovšek Ivan, ki je

znan kot zelo nasilen človek, se nahaja v celjski jetnišnici. Gotovo se mu je zahotelo svobode, zaradi česar je tudi v nedeljo zvečer izrabil priliko in napadel oba službujoča paznika s silnim naskokom. Oba paznika je napadel z leseno nogo, ki jo je odlomil od mize in kričal na vso moč: »Smrt mora biti nocoj!« Paznika sta se nahajala v zelo težkem in nevarnem položaju. Res je nastala z jetnikom silna borba in bi moral vsak opazovalec računati s smrtno žrtvijo. — Borba je trajala, kakor že rečeno 15 do 20 minut, nakar se je službujočima paznikoma posrečilo spraviti Bezovška na mesto, kamor edino spada. Paznika sta ostala brez težjih poškodb, pač pa sta bila deležna zelo mnogo strahu, kar je samo po sebi razumljivo.

d 20 vagonov sliv bomo po obvestitvi iz trgovinskega ministrstva v Belgradu lahko izvozili letos na Dansko.

d Za pospeševanje tujkega prometa. Turistična konferenca, ki so se je udeleževali zastopniki turističnih uradov v Ljubljani, Zagrebu, Splitu, Dubrovniku in Sušaku, in ki je zborovala v Splitu, se je bavila v prvi vrsti s financiranjem našega tujkega prometa. Ugotovili so, da je bil v letih gospodarske stiske največji dohodek naših krajev tujski promet, ki nam je vsako leto vrgele okrog milijardo dinarjev. Zaradi tega je namno potrebno, da država posveti temu vprašanju mnogo več pozornosti in podpore, kakor doslej.

d Novo vodstvo slovenskih gasilcev je razveljavilo sklep prejšnjega vodstva, da se morajo v mesecu decembru letos izvršiti iz-

piti, s katerimi so si hoteli nekateri prijatelji umirajoče Jugoslovanske nacionalne stranke podaljšati pri gasilstvu svoja odločilna mesta. Novo vodstvo namerava tudi uvesti slovensko poveljevanje, kar pozdravlja ogromna večina slovenskih gasilcev.

d Milijonska zapuščina. Neki Schäffer v Ameriki je zapustil svojim sorodnikom nad 800 milijonov dinarjev. Do sedaj se je javilo za ta denar nič manj kakor 275 dedičev. Od teh jih v Jugoslaviji, v Banatu, živi 56. Če bodo prišli na svoj račun, bo nanje odpadel kljub velikemu številu sorodnikov, še vedno čeden znesek.

d Zapuščina v Ameriki. Dne 21. apr. 1936 je umrl v umobolnici Manhattan State Hospital v Newyorku Mihael Zidan, rojen 24. nov. 1863, baje nekeje v Istri ali na Primorskem. Zena Kati mu je umrla pred 7 leti. Imel je tri otroke, o katerih ni znano, kje bivajo. Pri pokojnem Zidanu so našli sliko s sledečim napisom: »Preljubi moj ata! Voščim Vam vesele velikonočne praznike, da bi jih še mnogo let srečni in zdravi doživeli ne v tujini, ampak doma pri svojih, to Vam iz srca želi Vaš hvaležni sin Mihael!« — Zupni uradi in drugi interesi se naprošajo, da sporočijo izseljenskemu poročevalcu banske uprave v Ljubljani potrebne podatke o otrocih ozir. dedičih pokojnega Mihaela Zidana.

d Smola našega potniškega letala. Ves dan je blodilo potniško letalo Belgrad-Zagreb ono sredo okoli Zagreba, pa se ni moglo spustiti, ker je bila pregosta megla razprostrta nad Zagrebom. Ko se je letalo dvignilo v Belgradu, ni bilo nič nevarnega opaziti, vse je kazalo, da bo lep dan. Ko pa je letalo začelo leteti že v bližino Zagreba, je pilot opazil, da se megla zgoščuje vse bolj tam, kjer leži Zagreb. Letalo je kmalu dobilo zvezo z radijsko postajo na zagrebškem aerodromu, ki je letalu javila, da je megla tako gosta, da je ni luknje, skozi katero bi se dalo varno pristati. Letalo je prijadralo nad letališče, vendar se ni spustilo. Zato je dobilo ukaz, naj odleti proti Križevcem. Kmalu za tem pa se letalo ni več javljalo po radiju. Vseh se je prijel bojazen, da se je zgodila nesreča. Šele opolnoči so dobili vest, da je letalo srečno pristalo na livadi pri Ivanič Kloštru. Vendar pa so morali vsi na letalu prebiti noč v mrazu in

Slovenski dom

JE NAS CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM CITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKE DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPISNICE UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ ŠTEVILK LISTA NA OGLED.

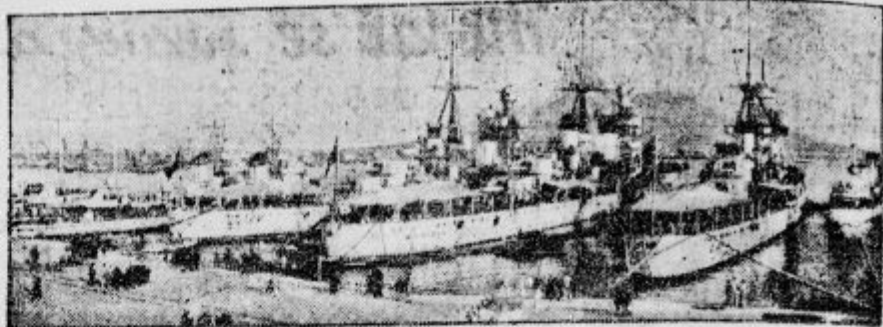
megli. Sele zjutraj pa se je letalo povrnilo v Zagreb. S tem dnem pa je bilo tudi uradno razglašeno, da se zračna proga Belgrad-Zagreb ukinja. Tako je prav na zadnji dan vožnje letalo imelo tako smolo.

Okrog 5 milijonov kg tobaka so letos prodali dalmatinski sadilci. Za tobak dobe okrog 75 milijonov dinarjev. Tudi Dalmacija je bogata, samo poiskati je treba prave vire dohodkov.

Bober v naših loviščih. Znanemu lovcu in lastniku lovskega okrožja v Pobrežju pri Mariboru g. Zaffu iz Maribora je prišla pod puško redka divjačina. V bližini pobrežke ljudske šole je zalotil močvirnega bobra, katerega poznajo prav za prav pri nas samo bogate dame, ki si lahko privoščijo njegovo dragoceno kožuho, ki jo imenujejo »Nutria«. Domovina tega glodalca je Južna Ameriki, na življenje privadili so ga pa že pred leti v Evropi, kjer ga rede na posebnih kmetijah. Tudi v Sloveniji je nekaj takih vzrejalnic, ki so prav donosna, ker je kozuh živali sila draga stvar. Gotovo je bober, ki je imel smolo, da je prišel g. Zaffu pred puško, ušel s take kmetije ter skušal na svojo pest živeti v svobodi. Bober je bil prav lepa, doraščena žival ter je tehtal 7 kg. Mogoče je takih bobrov že več v prostosti, kjer imajo vse pogoje, da se razmnože. Živali niso škodljive in bi bilo prav, če jim lovci ne bi preveč stregli po življenju, saj bi z njimi v slučaju večje razmnožitve naši lovi precej obogateli.

d Število tujih turistov se večja, število domačin pada. Letošnja tujskoprometna doba na našem Primorju je bila zelo dobra. Dalmacijo je obiskalo okrog 8000 ljudi več kakor lansko leto. Značilno pa je, da pada število gostov iz Jugoslavije, povečuje pa se število inozemcev.

Se mnogo Slovencev je v Rusiji. Od časa do časa se vračajo v domovino možje, ki jih je svetovna vojna vrgla v vojno ujetništvo v daljni Rusiji. Doma so jih proglasili že zdavnaj za mrtve in sedaj presenečajo s svojim prihodom domače in znance. Te dni sta prispela iz Avstrije dva taka bivša ujetnika. Filip Logožar, ki je doma iz Preloga v Medjimurju, je bil ujet leta 1915 v Galiciji. Vrnil se je sedaj z ženo-Rusino in hčerko. Ivan Strugarnik pa je doma iz Giba v Bački Palanki. Tudi on je bil ujet leta 1915. Na obmejni policiji je pripovedoval zanimivo pot svojega ujetniškega življenja. Bil je v raznih taboriščih, med drugimi tudi v slavnem taborišču ob Murmanskim obali, kjer so gradili

Nad sto italijanskih bojnih ladij bo nastopilo ta teden pri paradi, ki jo bodo priredili na čast madžarskemu regentu Hortyu, ki se te dni mudi v Italiji. Kakor je znano, so Italijani in Madžari veliki politični prijatelji.

vojni ujetniki železniško progo. Od 40.000 mož, ki so bili v taborišču, jih je umrlo 37.000, ostalih 3000 pa so potem premestili v Sibirijo, kjer jih je dobila revolucija. Strugarnik je živel potem do svojega povratka v mestu Frunze ob

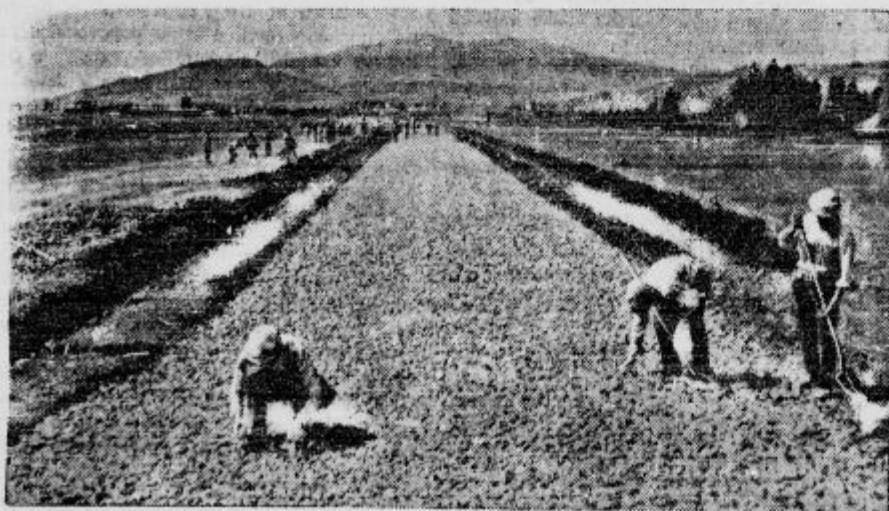

Pri predsedniških volitvah v Združenih državah je z velikansko večino zmagal dosedanj predsednik Roosevelt. Na sliki vidimo predsednika in njegovo ženo, ko prebirata kupe brzojavnih čestitk k izvolitvi.

rusko-mongolski meji ter je bil za mlinarja v velikem mlinu na kolhozskem posestvu. Pripovedoval je, da živi v Frunzeju še kakih 100 bivših vojnih ujetnikov, ki čakajo na možnost povratka v domovino. Med njimi sta dva Slovenca in sicer Martin Hrovat, nekje iz Stajerskega in neki Šiten.

d Ponesrečena goljufija. Pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča je bila zanimiva razprava proti posestniku Ferdinandu Bogši iz Stare ceste pri Ljutomeru zaradi dveh prefriganih poskusov goljufije. Bogši je l. 1934 pogorela hiša. Bil je naročnik tednika »Slovenski gospodar« ter kot tak prejel od lista podporo 1000 Din, ki jo list izplača vsakemu svojemu naročniku, kateremu zgori hiša. Bogša pa je nato izvedel, da izplačuje take podpore po 1000 Din tudi »Domoljub« v Ljubljani. Naročil se je tedaj na ta list, plačal naročnino za leto dni, potem pa si oskrbel in ponaredil potrdilo od domačega župnika in domačega župana, da mu je dne 25. novembra 1935 pogorela stanovanjska hiša, oboje poslal upravi »Domoljuba«, ki mu je nato nakazala podporo 1000 Din. Ko je na tak način prišel do lahkega zaslužnega denarja, se je polakomnil še večjih vsot. Dne 15. marca je ponaredil dve slični listini, glasom katerih potrjujeta občina Cezanjevci in župni urad v Cezanjevcih, da je zgorela hiša posestnika Jožefa Raušlina, ki je tudi bil naročnik »Domoljuba«. Raušlin pa je sosed posestnika Bogše. Upravi »Domoljuba« so se zdeli ti pogosti požari v neposredni sosesčini sumljivi, pa je začela poizvedovati, kako je z njimi in na ta način se je odkrila Bogšina skruparija. Oni dan je bil zaradi tega obsojen na 6 mesecev strogega zapor, pogojno za dobo 3 let. »Domoljub« pa je seveda dobil nazaj 1000 Din, ki jih je izplačal lažnemu pogorelcu.

d Napravite red. Ni več daleč čas, ko se bo radi bližajočih božičnih praznikov povečal promet po naših trgovinah, ko bo naraslo delo in ko bo vsaj deloma narasel tudi zaslužek. Pri nas je že navada, da si pomagajo trgovci in podjetniki v takih slučajih na enostaven način s tem, da svojemu osebjju odredijo nadure. Čez dan strežejo pomočniki strankam, zvečer pa morajo urejevati trgovino, pripravljati prodajo za naslednji dan itd. Je že stara navada, da morajo nameščenci delati vsaj kak mesec, pred božičem po nekaj ur na dan več kakor sicer. Tako postopanje z nameščenci je skrajno krivično in nesocialno. Dočim toliko in toliko trgovskih pomočnikov in pomočnic ter ostalih dela sposobnih ljudi v brezposelnosti obupuje, morajo tisti, ki imajo itak delo, delati več kakor so dolžni in navadno tudi več kakor morejo. Torej ne preobremenjujte osebja in pomagajte brezposelnim do kosčka kruha vsaj za praznike!

Italijani spreminjajo sedaj Abesinijo v kotonijo, iz katere hočejo dobiti eno več doboto. Na sliki vidimo, kako tam grade moderne avtomobilske ceste, s katerimi bo mogoč promet po tej ogromni in na naravnih zakladih bogati deželi.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Narodna skupščina se sestane 10. decembra. Vlada predloži skupščini v odobritev proračun za leto 1937-38, obenem s finančnim zakonom. Od ostalih predlogov bodo najprej obravnavali konkordat s sv. stolico. Pričakujejo, da bo vlada predložila tudi zakon o elektrifikaciji države.

d Naprej od zmage do zmage. Dne 22. novembra so bile občinske volitve v 269 občinah zetske banovine (Crna gora). Za volitve je bilo postavljenih 636 list, od tega jih je JRZ postavila 462, Združena opozicija 97, meščanskih list je bilo 10, JNS 12, neopredeljenih 32, bivša HSS 21, Hodžera 1, SDK 1. Za časa volitev je bil v vsej banovini red in mir, razen dveh primerov, ki pa nista vplivala na volivne izide. Udeležba je bila na današnjih občinskih volitvah velika, ker so zanje vse politične skupine razvile izredno živahno agitacijo. Po dosedanjih izidih izgleda, da bo JRZ dobila 207 občin, to je 77 odstotkov, in vse opozicijske skupine z neopredeljenimi 62 občin, to je 23 odstotkov. V 12 okrajih je JRZ sploh dobila vse občine. Ti okraji so: Bileče, Plevlje, Srbica, Djakovica, Istok, Prijepolje, Kosovska Mitrovica, Orahovac, Priboj, Sjenica, Trebinje in Foča.

d Kratak pregled volivnih izidov v primorski, savski in drinski banovini. V nedeljo, 15. novembra so se vršile v primorski banovini občinske volitve v 94 občinah. JRZ je dobila 10 občin ali 10,64%, JNS 1 občino ali 1,26%, bivša HSS 75 občin ali 79,59%, Združena opozicija 4 občine ali 4,25% in neopredeljeni 4 občine ali 4,21%. V savski banovini so bile volitve 22. novembra v 111 občinah. Po dosedaj znanih izidih je dobila JRZ 40 občin, bivša HSS 52 občin, bivša KDK 7 občin, skupina Hodžere 2 občini, bivša SDS 1 občino, JNS 1, neopredeljeni 3 občine. Izid iz petih občin še ni znan. Pri nadomestnih volitvah v drinski banovini je dobila JRZ vseh 6 občin. V Sloveniji sta volili zadnjo nedeljo dve občini. O zmagi JRZ v Logu pri Brezovici smo že poročali. V občini Pesnica pri Mariboru je bila samo lista JRZ.

d Dobili se nezaupnico, a ne odložo mandata. Zadnje občinske volitve so se tudi po Hrvatskem izvajale v taki svobodi, ki jo komaj še pomnimo iz nekdanih časov in ki so vsakomur jasno odkrile, kje je tisti politični činitelj, ki mu v demokraciji pravimo »narod«. Zato pravi »Hrvatski dnevnik« o teh volitvah: »Komaj je minulo leto dni od državnih volitev, pa smo že doživeli novo čudo. V majhnih občinah, ki imajo nekaj tisoč ljudi, je HSS dobila več glasov, kakor pa so jih ji priznali leta 1935 v celem okraju. Gospoda, za katero se je menda narod pred letom dni kar pulil, se tokrat niti pokazala ni. Na temelju rezultatov, ki jih je dal Jevtić proglasiti, imajo njegovi sedanji in bivši ljubljenci »mandate« in nastopajo kot »zaslopniki« naroda, sedanji rezultati pa stvarno kažejo, da ne predstavljajo nikogar, razen samega sebe in tistih, pod katerih vodstvom so. Če te volitve ne bi prinesle nič drugega kakor to, da so na tako drastičen način strgale kopreno z neke velike laži, bi bilo dovolj, da se udeležba pri občinskih volitvah ne smatra za odvisno. Zdaj torej ne gre za pristojnost občin, ampak za to, da se je vsaj v tej obliki moglo pokazati, koga predstavljajo tisti, ki jih ni narod izbral. Ti rezultati nam dajo dovolj povoda za raz-

mišljanje, kako žalostna je vloga tistih, ki ponarejajo narodno voljo in čeprav so bili že obeleženi kot ponarejevalci, so še vedno drzno obnašati kot mandati, dasi nimajo mandata.

d Junak se ne umakne z bojišča. Notranji minister francoske vlade socialist Salengro si je s samomorom pretrgal nit življenja. »Delavska politika« pa pravi, da je »padel kot žrtev boja delavstva s fašizmom in ne samo kot žrtev za francoski delavski razred, ampak za svetovni proletarijat.« Temu čudnemu poročilu pa je dala naslov: »nova žrtev fašizma«. Sedaj bo torej vsem kriv »fašizem«: če hribovaka vas nima učitelja in jim oblast nekoga pošlje, je to »žrtev fašizma«, če ga pošlje v mesto, kjer bo na vse zadnje še jetiko dobil, je zopet »žrtev fašizma«, če bo zima huda, bo tega kriv fašizem, če bodo poplave, bo to sad fašizma, vse križe življenja bi socialističen tisk rad prevallil na fašizem. K gornjemu članku pa pravimo — ne da bi se spuščali v duševno ozadje tega samomora — samo tole: Proletarijata v Franciji je veliko, svetovnega proletarijata pa še več in junak bi zlasti v današnjih časih, ki za proletarijat niso rožnati, iz ljubezni do teh fevnih tisočev in milijonov vztrajal na bojišču do mučeniške smrti, junak se ne bi s samomorom ognil boju za »svetovni proletarijat«.

SLOVENEK

JE VODILNI SLOVENSKI KATOLIŠKI DNEVNIK. PIŠE V DUHU KATOLIŠKE AKCIJE. STANE NA MESEČ 25 DIN. PIŠITE, DA VAM POŠLJEJO NEKAJ ŠTEVIL BREZPLAČNO NA OGLED. NASLOV: »SLOVENEK«, LJUBLJANA, JUGOSLOVANSKA TISKARNA.

d Tudi v mestih bomo kmalu volili. Minister Dragiša Cvetković je pred svojim odhodom na agitacijsko potovanje v vardarsko banovino sprejel časnikarje in jim tako izjavil. S tem vprašanjem se bo vlada bavila takoj, ko bodo končane občinske volitve v vseh banovinah. Minister Cvetković je označil tudi dosežanje volitev s tem, da se je jasno pokazala narodova volja. V Srbiji je povsod prodrla z veliko večino JRZ, na Hrvatskem pa liste dr. Mačka. Po njegovem mnenju more le sporazum med tema skupinama dovesti do popolnega uspeha in do ustalivne razmer.

d Eden prvakov bivše Sam. dem. stranke, Milan Pribičević, je zbolel in je moral oditi na zdravljenje na Golnik. Do sedaj je ležal nekaj tednov v zagrebški kliniki. Baje njegova bolezen ni nevarna, vendar mu je potrebno temeljito zdravljenje takoj spočetka.

d Občini Kranj in Primskovo bosta po slej združeni v novo občino Kranj s sedežem v Kranju.

d Učiteljsko združenje naj bo samo stanovska organizacija. Tudi hrvatski učitelji so se pridružili sklepom novosaških učiteljev, ki zahtevajo, da se politika odstrani iz šole in učiteljsko združenje obdrži le kot stanovska organizacija. Dalje so izjavili, da odobravajo sedanje delo šolskih oblasti in zahtevajo stalnost. Lepo! Samo to se nam zdi zanimivo, da učiteljska društva poudarjajo svojo nepolitičnost najraje takrat, kadar je na vladi dr. Korošec, dočim v drugih slučajih tega ne moremo trditi.

NESREČE

d V trebuh ga je brenil. Oni dan so bili ljubljanski poklicni reševalci pozvani v Piljavo gorico, kjer se je pripetila huda nesreča 42 letnemu kmetškemu posestniku Janezu Pristavcu. Pristavec je imel opravka s svojimi konji. Konj pa ga je med delom brenil močno v trebuh tako, da se je Pristavec zgrudil. Dobil je hude notranje poškodbe, ki so tembolj nevarne, ker je Pristavec že popreje imel kilo.

d Nevarno je pritisnil k steni dvovprežni voz 30 letnega hlapca Miho Kneza v Mariboru. Nezavetnega so pripeljali ponesrečenca v bolnišnico.

d V vodnjak se je vrgla 42 letna Alojzija Šteflič, posestnica v Spičniku pri Sv. Juriju ob Pesnici. Izvlekli so jo utopljeno.

d Na bajonet se je nasadil. Svoje življenje je končal na orožniškem bajonetu v Tovcu pri Čakovcu mlad fant, ki so ga zaradi mnogih pregreh iskala razna sodišča, med njimi tudi celjsko. Orožniki so za njim dolgo stikali in ga nazadnje pred dnevi zalotili v njegovi rojstni hiši. Ko je fant videl, da mu ni rešitve, je skočil pred hišo in hotel z drznostjo prenamiti orožnike za trenutek, v katerem bi se jim izmuznil. Toda na njegovo nesrečo se to ni zgodilo, ko je skočil proti enemu od orožnikov se je s trebuchom nasadil na bajonet in si ga razparal. Na bajonetu je tudi izdihnil.

d Drog se je pod njim prelomil. Dne 8. 11. vembra se je na Jesenicah ponesrečil elektrotehnični delavec Avgust Noč, zaposlen pri poštnem ravnanstvu. Ko je plezal na brzojavni drog, da bi popravil napeljavo, se je pod njim prelomil drog in Noč je padel na tla ter obležal s hudimi notranjimi poškodbami. Kljub takojšnji zdravniški pomoči in takojšnjemu prevozu v bolnišnico pa Noču ni bilo več mogoče rešiti življenja ter je po večdnevnom trpljenju umrl.

d Po nesreči ga je obstrlel. Iz Slovenjgradca je prišel v ljubljansko bolnišnico 73-letni gozdni delavec Franc Pečnik. Pečnik je bil gonjač ono nedeljo pri nekem lovu okoli Kotleva pri Slovenjgradu. Na lovu pa ga je neki slovenjgraški lovec po nesreči obstrlel. Pečnik je dobil več šiber v telo.

d Na kolesu se je peljala te dni Jožefa Vižić iz Zg. Radvanja pri Mariboru. Zvrnila se je v obcestni jarek in pri padcu tako pobila na glavi, da je v bolnišnici umrla.

d Devet kmetov v valovih Save. Devet kmetov, ki vozijo v Zagreb vsako jutro mleko, je po svoji vsakodnevni navadi zasedlo čoln, da se prepelejo preko Save. Izredno gosta in neprodorna megla pa jim ni dovoljevala razgleda preko reke, niti po reki sami. Sredi toka pa je čoln nenadoma zadel v pilota, ki jih je na tistih mestih več, in se prevrnil. Vseh devet je padlo v mrzlo Savo, trije od njih so našli v valovih Save smrt. Ostali pa so se rešili s težavo. Nad dve uri so se borili z valovi in se z zadnjimi napori oprijemali pilotov sredi reke. Šele potem so jih ljudje rešili iz objema ledenomrzle Save. Enega od njih so morali prepeljati v bolnišnico, ker je ves prezebel in prehlajen, da bo prav težko ostal pri življenju. Vse pa je rešil stari kmet Haluga, ki se ni zbal valov ter je po hitel s čolnom na pomoč. V Mičevcu, odkoder so bili vsi nesrečniki, je ta strašna nesreča povzročila veliko bolelost.

Katoliško časopisje mi je zelo pri srcu. Od tega časopisja pričakujem velikih stvari. (Pij XI.)

RAZGLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

Začetkom preteklega tedna je nacionalistični general Franco obvestil vse vlade, naj odstranijo svoje ladje iz raznih španskih pristanišč, zlasti iz Barcelone, ker namerava nacionalno bojno brodovje barcelonska pristanišča blokirati in Barcelono bombardirati. Ta ukrep generala Franca je bil potreben, zakaj rusko-sovjetske ladje so vedno v večjem številu prevažale baš v barcelonsko luko ne samo živila, temveč tudi dobro oborožene inozemske prostovoljce in velike množine streljiva za špansko rdečo vladu. V zadnjih bojih pred Madridom ima nacionalistična armada skoraj izključno opravka s francoskimi, ruskimi, belgijskimi in drugorodnimi prostovoljci, ki v bojih uporabljajo zlasti sovjetske tanke, zračne bombarderje, lovce in kakor se že imenuje strašno moderno orožje v zraku in na suhem.

Zaradi blokade Barcelone po nacionalističnih protestirala Francija in Anglija, pa bo menda ostalo le pri protestih, zlasti če bodo obojestranski vojni dobavitelji z blokado tudi kaj profitirali.

Naši marksistični pa tudi nekateri drugi listi pretakajo debele solze, ker je v bojih pri Madridu že padlo precej nevojakov. Pravijo, da je Madrid nerazčistično mesto in da bi zato armada generala Franca morala nastopati bolj obzirno. Pa glej, marksistični listi sami poročajo, da rdeči ne branijo le posameznih ulic in hiš, ampak celo vsako nadstropje si morajo beli priboriti v krvavih spopadih. Rdeči so ves Madrid spremenili v eno samo mogočno trdnjavo, zdaj bi pa hoteli, da

nacionalisti to trdnjavo puste lepo na miru. Vsem tem je nacionalistični general Astraj z govorom v radiu jasno povedal, da morajo biti vsi deli Madrida, kjer se zbirajo rdeče čete, uničeni, saj je to zelo močna dva kilometra široka fronta.

Ko to pišemo, so nacionalisti zavzeli nekako tri četrtine madridskega mestnega ozemlja. Utrdili so se severovzhodno od reke Manzanares v takozvanem vseučiliškem naselju. Pišejo, da je prekoračilo ravnokar imenovano reko že 30.000 Francovih vojakov. Najbrže bi bil Madrid že v celoti zavzet, če bi zadnje dni ne preprečilo uspešno delovanje aeroplanov veliko deževje. Ko to pišemo, pa se je menda vreme v Španiji zvedrilo in Francovi topovi grmijo dalje in aeroplani vrše svojo krvavo nalogo.

Angleški časopis »Sandej Tajms« piše, da bi za generala Franca, ako, ne zavzame Madrida v enem tednu, utegnil nastati na bojišču težaven položaj. Časopis trdi, da imajo nacionalistične čete z zapadnim ozadjem še slabe, negotove zveze in da se približuje zima in da bi ne bilo pametno, če Franco žrtvuje za Madrid, ki bo nazadnje le kup razvalin, svoje najboljše čete. Mi pa pravimo: Franco že ve kaj dela.

Vrhovno poveljstvo nacionalističnih čet poroča, da so rdeči iz Madrida na vsem bojišču izvršili protinapade, a so bili povsod krvavo odbiti. Beg tisočev ljudi iz Madrida, kakor tudi odhod ameriških državljanov iz Madrida in Valencije dokazuje, da končni padec rdečega Madrida ni več daleč.

ITALIJA

s To in ono. 2000 delavcev, zbranih večinoma po Julijski Krajini, je odpotovalo 18. novembra iz Trsta na delo v Abesinijo. — V Devin je prišel za župnega upravitelja Viktor Stanič iz Ukijan pod Višarjami. — Bivši hrvaški konvikt v Pazinu so začeli preurejati in dobi italijanski značaj. Pazinska občina je v ta namen izdala 250.000 lir, osrednja vlada v Rimu pa prispeva v označeni namen pol milijona lir. — 60.000 lir je nakazal Mussolini za popravilo frančiškanske cerkve v Idriji. — Za krajevnega tajnika fašistične stranke v Grgarju pri Gorici je imenovan dr. Alojzij Vižintin. — Pri zidarskih delih na viaduktu v Solkanu ob Soči se je smrtno ponesrečil 51 letni Martin Mrak.

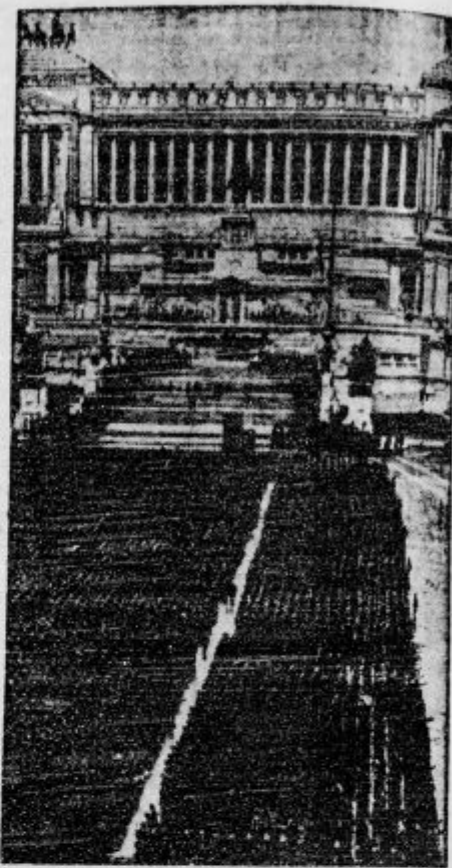
AVSTRIJA

s Drobil. Pokopali so Jurija Lesjaka iz Kneže in 76 letnega Matevža Glabonijata. — Na Djekšah so položili v grob Marijo Vidovnik in 84 letnega Lovrenca Vrhovnik. — Na Vinogradih so zagrebli Pušnikovo mater. — V Klančah pri Galiciji je odšel v večnost 81 letni Lesjak Anton. — V Malošah je zapala v Gospodu 66 letna Liza Truppe. — Nedavno je bil pogreb Kocijankovega Tevkeja, nato je sledila smrt 86 letnega Franca Gasparina. — V Libučah so položili k večnemu počitku 81 letno Heleno Starej. — Če-

lovška občina je pozvala hišne posestnike in stavbenike, naj v odprmo stanovanjski krizi nazidavajo poslopje. Občina je za nazidave namenila gotovo vsoto. — Celovski mesarji so znižali ceno za meso za 14 grošev, ker je bil znižan prispevek za mestno klavnico. — Pri Labudu so našli v gozdu okostnjak. Pozneje so ugotovili, da je okostje 25 letne hčerke posestnika Rauscha. Reva se je v juniju t. l. izgubila in bržkone od onemoglosti umrla. — V Zopračah pri Vrbi je umrl posestnik Peter Dovjak. — Na Bregu pri Pliberku je umrl 97 letni Brežnikov oče. Služil je vojakom pod Radeckijem. — Na Čajni pod Dobračem je umrl posestnik in krojač Andrej Fischer.

AMERIKA

s Razno. Slovenec R. Tomec je imenovan za policijskega načelnika v Biwabiku Minn. — V Bradley III. je umrl John Drasler iz Dola pri Borovnici. — V Morris rudniku v Hibbing Minn. sta bila ubita 43 letni Josip Kern in 42 letni Peter Sajevec iz Chisholma. — V Shebogoanu Wis. je preminula Marija Golob. — V Pittsburgu je umrl 50 letni Gašper Brkovec z Vinice na Dolenjskem. — V Jolietu III. je odšel v večnost 51 letni John Simonič. — V Clevelandu so dajali v grob 67 letnega Johna Marolta iz B'oske police pri Ložu. — V Clevelandu je na veke zatienil oči Oto Tekavc iz Kleč pri Ljubljani. — Nagle smrti je umrl v Genevi O. 64-

Najimenojnejši trg v italijanskem Rimu, kjer se vrše vse parade, se je imenoval doslej Benetki trg (Piazza Venecija). Sedaj so ta trg prekrstili v Trg fašističnega cesarstva in so ta krst pramovali z veliko parado fašističnih čet.

letni Andrej Znidaršič iz Podkrke na Notranjskem. — Blizu mesta Kraun Pa. so našli v gozdu obešenega Nika Cerneta. — Umrl je starosta Slovencev na Calumetu 78 letni Josip Grahek iz Doblič pri Crnomlju. — V Gilbertu Minn. so pokopali 93 letno Marijo Gorše. — Država Pennsylvanija je končno tudi sprejela starostno pokojnino. Računa se, da bo državo veljala pokojnina nekako 2.000.000 dolarjev vsak mesec. Najmanj 95.000 nad 70 let starih mož se bo takoj priglasilo. Starostna pokojnina bo znašala v Pennsylvaniji 21 dolarjev (okrog 800 Din) na mesec. Sedaj je že 37 držav v ameriški zvezi, ki so odobrile starostno pokojnino. — V Braddocku Pa. je umrl 56 letni Frank Kvartuh iz Crnice pri Kostanjevici. — V Wittu III. je preminul 67 letni Matija Strmec iz Dobernič pri Novem mestu. — V bolnišnici v Gallup, New Mehiko, je preminula 67 letna Neža Gantar iz Stare vasi pri Zireh. — V Chikagu III. je odšla v večnost Neža Gjorkos iz Srednje Bistrice v župniji Črenšovci. — V Hibbingu, Minn., se je ustrelil rojak Blaž Gorše. Rokaj John Povše ga je našel mrtvega s kro-

BANKA BARUCH

11, Rue Anber, Paris (9^e)

Odpremlja denar v tujostavljio
najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune.
BRITANJA No 2054-64 Bruxelles. FRANCIJA No 1117-94 Paris. HOLANDIJA No 1835-64 Ned. Dienst. LUKSEMBURG No 1967 Luxembourg.
Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice

glo v prsih na tleh sobe, ko je prišel k njemu na obisk. Gorje je pustil pismo v slovenščini, v katerem pravi, da se je naveličal življenja. Zapustil je veliko družino, enajst otrok, toda zadnje tedne je živel proč od nje. — V Colorado Springs so pokopali 62 letno Franco Pirnat od St. Lamberta pri Litiji. — V Rock Springs, Wyo., je zapustil solzno dolino 51 letni John Dolinar iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko. — V Somersetu Col. je umrl na pljučnici 71 letni Anton Majnik iz Dobravčeve pri Stari vasi pri Logatcu. — V Reutonu, Pa. so dajali v grob 39 letnega Ludvika Bogataja iz Žirov. — V Darragh, Pa., je bil v premogokopu ubit 62 letni Jože Boltić iz Drage pri Litiji. — V Clevelandu je umrl 59 letni Ignac Trebič, iz Gorič pri Moravčah. — V Moon Runu, Pa., je preminula za poškodbami, ki jih je dobila pri neki avtomobilski nesreči 54 letna Franciška Troha roj. Dolenc iz Rovt na Planinah. — V Wilwaukee je umrl v bolnišnici Ferdinand Koren iz Dreznice nad Kobaridom na Primorskem.

DROBNE NOVICE

Za vzpostavitev monarhije v Avstriji, oz. v Madjarski, se je baje izjavil Mussolini.

Cesar Italije (ne-Absincijel) se bo imenoval po najnovejših vesteh italijanski vladar.

Zlato tihotapijo iz Francije v Nemčijo.

Pogodbo, naperjeno proti boljševiški Rusiji, sta menda podpisali Nemčija in Japonska.

Ogromne pomorske trdnjave gradi Nemčija ob Kielskem kanalu. Danska bo čisto pod oblastjo teh.

40 urni delavnik uvede francoska gradbena in tekstilna industrija.

V Pariz je prišlo sovjetsko letalsko odposlanstvo.

Angleško notranje posojilo (2500 milijonov dinarjev) je bilo podpisanih v dveh urah.

R A Z N O

Lokomotiva, katero ženejo sončni žarki. V Washingtonu je razstavil ameriški konstruktor Abbot lokomotivo, ki nima para na svetlu. Lokomotivo ne žene ne para in ne elektrika, marveč sončni žarki. Namesto običajnega kotla ima ta čudni stroj pripravo, ki lovi sončne žarke in pretvarja njihovo toploto v sijo, ki žene kolesa. Pomanjkljivo na stroju je to, da dosega le srednjo brzino in zamore teči samo, če sije sonce.

Kraški valovi proti kačjemu piku. Kakor vemo, uporabljajo zdravniki kačji strup proti nekaterim živčnim boleznim. Tudi sicer je kačji strup dokaj iskano zdravilo v medicini. Zdaj pa poročajo iz Pariza o zanimivih poskusih, ki so jih delali v tamošnjem Pasteurjevem zavodu s kraškimi valovi. Poskušali so namreč, ali se dajo kraški valovi uporabiti za zdravljenje kačjega pika. Kakor poročajo, so ti poskusi dobro uspeli.

Koliko zemlje je obljubljeno. Skoraj devet desetlin celotne zemeljske površine, vsleda pri tem tudi norja, puščave in gorov-

P O D O M O V I N I

Ne spoznanje - zmota

(M. M. v Polju.)

Zadnja občinska seja je trajala več kot 5 ur. Sprejet je bil proračun za 1936-37. Ker za enkrat ni bilo drugega izhoda, so nekoliko spremenili občinske davčine, na pr. na meso, vino in ples, saj bi drugače morali zvišati doklade na zemljiški davek. Vse kaže, da ne pridemo na zeleno vejo, dokler ne bo prevzela izvrstno sto a papirnica vsaj delno amortizacijo šolskega dolga. Pri seji so trije markisti jasno pokazali, kaj so: niso se hoteli pridružiti molitvi, ko je zvonilo angelsko čečenje in so nalašč obsedeli in se nato s svojo neolikanostjo še v »Del. Politiki« pobahali. Torej ne samo proti »klerikalcem«, ampak tudi proti molitvi, proti Bogu so nekateri markisti, ki so jim zaupali svoje koristi s glasovanjem pri volitvah tudi nekateri verni delavci. — Preteklo nedeljo je priredila marksistična »Vzajenost« v Zalogu novo igro »Spoznanje«. Napisal je domačin in moramo reči, da se je potrudil. Vsebinsko pa je seveda navaden socialdemokratski agitacijski »šlager«, za katerega se bodo morda navduševali mladiči, ki so malo ali nič poučeni o modernih načelih prave in stalne ureditve delavskega vprašanja, ampak tiče trdovratno s svojo miselnostjo v zastarelih Marksovih in Ljeningovih revolucionarnih, za resnični blagor proletarijata tako škodljivih nazorih. Ko pride čas, ki — upamo — ni več daleč, bo samoupravno slovensko ljudstvo, brez marksističnih hujškalcev in nergačev uredilo tudi delavsko vprašanje tako, da slovenskemu proletarcu ne bo manjkalo ne dela ne jela. Treba pa bo korakati skupno s kmetosko večino slovenskega naroda, kar bodo brez dvoma storili vsi pošteti delavci, ki še kaj drže na slovenstvo in na vero očetov. Kaj pa drugi? Za nepoboljšljivec veljajo Cankarjeve besede, naslovljene na pokojno Avstrijo: Pustite jih, naj utonejo v lastnem blatu. Mi iskreno želimo, da bi žalostna usoda ne zadela nobenega delavca iz naše obirne občine in da bi tudi zaloški nadarjeni pisatelj »Spoznanje« kmalu resnično spoznal, v katerih vrstah je mesto poštenemu slovenskemu delavcu.

Iz raznih krajev

Spitalič. Prvo adventno nedeljo bomo praznovali 200 letnico naše farne cerkve. Dopoldne bo dvojna služba božja ob 6. in 10. z leviti. Popoldne bo procesija, katero bo vodil g. kanonik Rihar iz Kamnika. Na to slovesnost se bodo župljani pripravili z duhovnimi vajami, katere bo vodil gosp. svetnik Žust Jakob iz Cerkev od 25. do 29. novembra. To sporočamo sosedom in častilcem sv. Antona puščavniku.

Dolenjske Benetke. Toliko novic se je nabralo, da jih moramo sporočiti. Oživila je »zagrarna«, čeprav nekaterim ta reč ni kaj ljuba ni, ker se boje, da ne bi prišli na dan njihovi grehi. Farovška loka še zdaj nekaterim ne da miru; strašno jih bode, da so z njo pogorali. Seveda so to le tisti, ki strašno škile k svojim tepenim bratcem v Španiji in si žele, da bi se še pri nas tako klali. Duhovnik jim je tru v peti in ga ne morejo videti, ker je klicar resnice. Poslanec Mravlj je so tudi hoteli zadnjo nedeljo oznanjati svoj evangelij. Nekateri so od njega veliko upali, da jim bo vtil zbujseno upanje, a gospod poslanec so se kar med potjo premislili, češ, da ne utegnejo priti k nam, ker morajo brž v Belgrad. In v borovanju ni bilo nič in s pričakovano pijačo tudi ne. — Nekateri bi radi kar komunisti postali. Na vso moč jim je všeč Marksova kost. Mislijo, da bi potem zgnila s sveta kriza in bi se v izobilju kar kopali. Ko bi ti ljudje hoteli poslušati pametno besedo, bi sprevideli, da je vprav Kristusov evangelij up revnih, ko bi te ljudje pustili, da bi prišel povsod do veljave. — V največji vasi v občini, v Orehovcu, gradijo kanalizacijo. »Vas stoji skoraj sredi hudournika, ki napravlja taka razdejavanja, da kar ni bilo več mogoče trpeti. Vsi pošteti vaščani smo hvaležni županu Likarju, ki se je zavzel za našo vas. Smešno pa je, da nekateri tako koristno napravi kritizirajo, pač le radi tega, ker to delajo »klerikalci« Smešno, pa tudi ne preveč častno! — Spomnili bi radi še na nekatera nujna popravila potov. Saj nekatera že niso bila temeljito popravljena 25 let. Uboga živala! — In še na tisto

W Hauff — I. O.:

Pravlice

Sultan je šel sam k svojemu sinu in ga prosil, naj se vda muham svoje matere, ki želi pač na vsak način videti kaftan iz njegove roke. Dobremu Labakanu se je smejalo srce od veselja; če ni drugega kakor samo to, si je mislil, bo gospa sultanka kmalu imela svoje veselje nad menoj.

Priredili so dve sobi, eno za princa, drugo za krojača; tam naj pokažeta svojo umetnost. Vsakemu so dali zadosti svilenega blaga, škarje, šivanko in sukanec.

Sultan je bil zelo radoveden, kako bo neki izgledal kaftan, ki ga bo njegov sin spravil skupaj; pa tudi sultanki je bilo srce nemirno, so si ji bo pač posrečila zvijača ali ne. Dva dni so določili obema za njuno delo; tretji dan pa je dal sultan poklicati svojo ženo. Ko je prišla, pošlje v oni dve sobi po oba kaftana in njiju izdelovalca. Zmagoslavno vstopi Labakan in razprostre svoj kaftan pred sultanom, ki ga strme gleda.

»Poglej, oče,« je dejal, »poglej, čestita mati, ali ni ta kaftan prava umetnina? Z najspretnjšim dvornim krojačem grem staviti, da ne naredi tako lepega kaftana.«

Sultanka se je smehljala in se obrnila k Omarju: »In kaj si ti spravil skupaj, moj sin?« — Nejevoljen vrže le-ta svileno blago in škarje na tla. »Ušili so me konja krotiti in sabljo sukati in moja sulica zadene na šestdeset tečajev svoj cilj — toda umetnosti šivanke so mi tuje, bile bi tudi nevedne za gojenca Elfi Beja, vladarja iz Kaire.«

»O, ti pravi sin mojega gospoda!« zakliče sultanka, »O, da bi te smela objeti, te sina imenovati! Odpustite, moj soprog in zapovednik,« pravi potem, obrnivši se k sultanu, »da sem to zvijačo proti Vam uporabila. Ali še ne uvidite, kateri je princ in kateri krojač? Zares, kaftan je prekrasen, ki ga je napravil Vaš gospod sin, in rada bi ga vprašala, pri katerem mojstru se je izučil.«

Sultan je sedel globoko zamisljen in je nezaupno pogledoval zdaj svojo ženo zdaj Labakana, ki je zaman skušal skriti rdečico in zmedenost, da se je tako neumno izdal. »Tudi ta dokaz ne zadostuje,« pravi, »Toda vem za sredstvo, da spoznam, ali sem prevarjen ali ne.«

Zapove naj mu pripeljejo njegovega najhitrejšega konja, zavijati se nanj in odjedzi v gozd, ki se je začenjal nedaleč od mesta. Tam je prebivala, kakor je pripovedovala stara pravljica, dobrotna vila z imenom Adolaida, ki je že čisto pomagala s svojim svetom kraljem njegovega rodu, kadar so bili v stiski; tja je hitel sultan.

Sredi gozda je bila jasa, obdana od visokih ceder. Tam je baje stanovala vila in le redkokdaj je prišel umrljiv človek tja; kajti nekak strah pred tem krajem so imeli ljudje že od nekdaj.

Ko dospel sultan tja, razjaha, priveže konja k drevesu, stopi v sredo jase in zakliče s povzdignjenim glasom: »Če je res, da si ti mojim očetom, kadar so bili v stiski, dobrotno stala ob strani s svetom, ne zavrzij prošnje njihovega vnuka in mi svetuj, ko je človeški razum prekratkoviden.«

Komaj je izgovoril zadnje besede, se odpre ena izmed ceder in iz nje stopi s tenčico zastrta žena v dolgem belem oblačilu. »Vem, zakaj prihajaš k

staro in trbno brv, ki gre čez potok Studeno na pašpiti od pokopališča proti Orehovcu in gradu, bi rad spomnil. Naj stare žonice čez ta mostiček tako rekoč po starih plezajo. Vzemimo se skupaj, da bomo bolj veseli in brez skrbi hodili k zornim našim! — Pa še eno veselo novico imamo: vesel je bo tudi g. Hladnik tam v Argentini: prosvetno društvo slavi svoj prepoved a tem, da je ustanovila odsek mladih fantov. Mladina, šoli odrasla, ki usmerja korak v življenje, pridi v naše prosvetno življenje, v svoj mladinski krožek, ki naj bo ves tvoj Mladi fantje, vsi pod Kristusov prapor!

Trebnje. Letošnje leto postaja za trebanjsko dolino precej usodopolno. Imeli smo doslej množico nad osemdesetletnikov, katerim je učeoval njihov gospodar. Gospodaričev Tone iz Primštala s svojimi 95. leti. Ta je pa letos o Vseh svetih odšel v večni penzijo, ko je dopolnil 95 let in 8 mesecev. Bil je ves čas velik duševni in telesni korenjak, da mu ni bilo para. Niti dva dni ni bolehal. V večnost ga je spremljalo kar 24 sočararov-veteranov, ki so letos umrli s 70 do 90 leti. Njihove vrste so s tem razredčene, vendar pa kljubuje vsem težavam še močna četa starih korenin obojega spola. — Tudi sicer doživljamo tu važne spremembe. Da se dela šentjanž-ševiška železnica, ni še v Trebnjem posebnih znakov, sprememila pa bo trebanjsko dolino v prav mnogem oziru, ko bo stekla. — Na Ponikvah pomagajo zdaj nešteto krat sviti Temeleci, da bo hitreje odtekala in ne več poplavlja naših njiv in travnikov. Zato ji čistijo nekaj požiralnikov. — Elektrike prihaja k nam. A neznanosno počasi, prav po polžev. Morebiti se je te počasnosti naučila pri višnjegospodarskem gospodarju. Dela velike priprave, zasvetili pa kar še noče. Med poljo ji je zmanjkalo »pagec«. Kdor jo sreča kje med poljo v Trebnju, naj jo malo zapodi proti Trebnjem. Drugeče bo prišla preveč oslabela in ostarela. Hčišča smo ji že naredili, da se bo v njej počila in obnovila. Ker je pa zelo nobel gospa, smo ji naredili večjo in lepšo hišo pred trebanjskim gradom, manjšo pa pri Dol. Podborštu, tretjo dobi pa drugo leto. Od nje pričakujemo, da bo pripeljala s seboj še razne strice in tete, ki dobo našim ljudem dali dobrega zasluga. Le judovske želite se bojimo in jo še kar naprej odklanjamo. — Pretekli dni smo imeli po vaseh pomenke. Namen teh je bil elasti moški svet opozoriti na velike naloge, ki čakajo povečano trebanjsko občino v bodočnosti, obenem pa dati ljudem priliko, da izberejo svoje ugledne može, ki bodo po občinskih

NOVI GROBOVI

d Na tiste tiho domovanje, kjer mnogi spe nevdramno spanje... V Zagrebu je umrl znan lekarnar v Donji Stubici Evg. V. Feller. — V Celju je preminula hotelirka g. Alojzija Bernardi roj. Leon. — V Mariboru je izdihnil višji stražnik v p. Tomaž Komac. — V Križah na Gorenjskem je mirno v Gospodu zaspala soproga trgovca in gostilničarja Tončka Zaplotnik. — V Celju je odšel v večnost železniški zvančnik v p. Verbach Ivan. — V Ljubljani so umrli: vdova po rudniškem poduradniku Agata Persoglio roj. Rutnik, dijak III. drž. real. gimnazije Milan Bernot, Alojzij Payer, železniški uradnik v p. Kokoļ Ivan, tiskarski strojnik Ivan Frece, zasebnica Ana Stupica in Marija Krek. Naj počivajo v miru!

volitvah vzeli vajeti v roke. Vsi vemo, da v letih nasilja ni šlo vse prav. Zato bo treba moč, ki bodo nesebično vse moči zastavili, da se občina izkoplje iz težkih razmer. Na teh sestankih je vladala lepa harmonija. Večinsko načelo je povsod obveljalo brez oziroma osebnosti. Na podlagi teh se je sestavila kandidatna lista, ki je tako najstojnejši izraz ljudske volje. Kaj bodo naši prijatelji ukrenili, to se bo šele videlo. Zaenkrat širijo samo povelje: Ni treba iti volit, ker bo itak ta izvoljena! Čudno! Ko je pa Živkovič nastopil tudi s samo eno »državotvornost« listo, so pa vpili, da je vsak, kdor ne gre volit, sovražnik države in ga je treba uničiti. Na drugi strani se pa čuje, da iščejo med našimi vrstami nezadovoljstva, da bi s tem zmanjšali »gospodarsko« listo. Širijo pa tudi vsemogoče vesti med ljudi, da bi naredili zmedo. Vsak, kdor se s svojimi možgani misli, naj dobro preudari, ali naj se še tako dela s ljudskim donarjem, kakor se je, ali naj še naprej eni plačujejo in motče, drugi pa s trdo pestjo komandirajo! Ljudska lista je sestavljena po vaši volji. Pokažite, da je res vaša s tem, da jo vsi do zadnjega v vsaki vasi volite!

Sr. Lakanice. Dne 19. novembra je umrl Franc Rapuš v 88. letu starosti. Zadržal tri leta je bil

velik revež. Prikljenjen je bil na bolniški posteli in vdano trpel kljub skrbni postrežbi sina in vnukov. Najnega so ljudje radi imeli, saj jih je znal zlasti s svojimi šalami nemalo krat spraviti v dobro voljo. Naj mu Bog vse bogato poplača! Ostalim izrekamo naše sožalje!

Raka pri Krškem. Elizabetni semenj na Raki je že od nekdaj za trgovce dobra žetev. Pa bi bilo prav, da bi se oni, ki imajo od tega največ koristi, zavzeli, da bi Raka dobila še par semnje. — Naš župan je bil v prošlem tednu s deputacijo sprejet pri banu v občinskih zadevah, pa ga nuprosil tudi za pomoč najbednejšim v zimskih mesecih. — V Zabukovju je pretrgala šfrit Hviljenjsko nit posestniku Francu Zoreu. Podlegel je bolezn, ki ga je mučila že izza svetovne vojne. Ti-hemu in mirnemu možu blag sponia!

Sv. Gregor. Novost pri nas je popolnoma pravnoljuna župnijska cerkev, zunaj in znotraj, z zvonom od vrha do tal. Zvrtilo se je vse po navodilih in nasvetih konservatorja dr. Steleta. Slikar železnik Peter je pretrgala šfrit Hviljenjsko nit posestniku Francu Zoreu. Podlegel je bolezn, ki ga je mučila že izza svetovne vojne. Ti-hemu in mirnemu možu blag sponia!

Struga. Dne 8. novembra je umrl Jože Gregorič. Kar nepričakovano se mu je udrla kri in v nekaj minutah je bil mrtev. Pokopali smo ga ob občini udeležbi, ki je pričala, kako priljubljen in spoštovan je bil pri vseh pokojih Gregorič. Domači g. župnik se je od rajnega poslovil v imenu

meni, sultan Saad, tvoja misel je poštena, zato ti hočem pomagati. Vzemi ta dva zabožčka. Vsak izmed obeh, ki hočeta biti tvoja sinova, naj si enega izbere. Vem, da tisti, ki je pravi, pravega ne zgreši. Tako je dejala zastrta žena in mu podala dva majhna zabožčka iz slonovine, bogato z zlatom in dragulji okrašena; na pokrovu, ki ga je sultan zaman skušal dvigniti, je stal napis iz vdelenih demantov.

Ko je sultan jezdit domov, je premišljeval, kaj bi neki moglo biti v zabožčkih, ki jih kljub vsemu naporu ni mogel odpreti. Tudi napisa mu stvari nista razjasnila, zakaj na enem zabožčku je stalo: Čast in slava, na drugem: Sreča in bogastvo. Sultan je bil mnenja, da bi se tudi on težko odločil za eno ali drugo, zakaj oboje je bilo privlačno, enako vabljivo.

Ko pride sultan nazaj v svojo palačo, da poklicati sultanko in ji pove izrek vile; čudovita nada jo napolni, da bo oni, h kateremu jo je njeno srce vlekel, izbral zabožček, ki bo dokazal njegovo kraljevsko pokolenje.

Pred sultanovim prestolom postavijo dve mizi, nanji položi sultan lastnorodno oba zabožčka, sede potem na prestol in migne sužnju, naj odpre vrata v dvorano. Sijajen zbor paš in emirjev kraljevstva, ki jih je dal sultan sklicati, privre skozi odprta vrata. Posedli so po krasnih blazinah, ki so bile ob stenah razpostavljene.

Ko so vsi sedeli, migne kralj v drugo, in pripeljaljo so Labakana. Ponosno koraka preko dvorane, se vrže pred prestolom na tla in pravi: »Kaj zapoveduje moj gospod in oče?«

Sultan pa se dvigne s prestola in reče: »Moj sin! Pričelo se je dvomiti, da bi bil ti upravičen nositi to

ime; eden od onih zabožčkov hrani v sebi potrdilo tvojega pristnega rodu; izberi si! Ne dvomim, da si izbereš pravega!«

Labakan se dvigne in stopi pred zabožčka; dolgo je premišljeval, kaj bi izbral, slednjič pa pravi: »Čestiti oče! Kaj more biti večjega kot sreča, biti tvoj sin, kaj plemenitejšega kot bogastvo tvoje milosti? Volim zabožček, ki kaže napis »sreča in bogastvo.«

»Kasneje bomo videli, ali si volil prav, sedaj sedi tja na blazino k paši iz Medine,« reče sultan in migne svojim sužnjem.

Pripeljali so Omarja: njegov pogled je bil mrk, njegovo lice žalostno in vse navzoče je prevzelo sočutje, ko so ga videli. Vrže se pred prestolom na tla in vpraša, kaj zapoveduje sultan.

Sultan mu veli, naj si izbere en zabožček; dvigne se in stopi pred mizo.

Pazljivo prebere oba napisa in pravi: »Zadnji dnevi so me poučili, kako negotova je sreča, kako minljivo bogastvo; poučili so me pa tudi, da biva nerazrušen zaklad v prsih hrabrega moža. Čast, in da svetla zvezda slave ne zatone obenem s srečo. In tudi če bi se moral odpovedati kroni, kocka je padla: »Čast in slava«, vaju volim!« —

Položil je roko na zabožček, ki ga je izbral; toda sultan mu zapove, naj počaka, pomigne Labakanu, naj prav tako stopi pred svojo mizo, in tudi on položi roko na svoj zabožček.

Sultan pa dal prinesiti posodo z vodo iz svetega vodnjaka Zemzem v Mekki, se vrže na tla in moli: »Bog mojih očetov! Ti, ki že stoletja varuješ naš rod čist in nepokvarjen, ne daj da bi nevrednik oskrnil ime Abasidov, stoj s svojim spremstvom mojemu pravemu sinu ob strani v tej uri preskušnje.«

ja, je obljubljenih. V resnici pa prebiva človek stalno samo na kopnem in še tu so mu stavljeni meje navzgor kakor tudi proti jugu in severu. Zato meri površina obljubene zemlje samo okoli 100 milj. kvadratnih kilometrov. Ker znaša vsa kopnina 149 milj. kvadr. kilometrov, sta torej dobri dve tretjini površine obljubene. Celotna površina zemlje pa znaša 510 milj. kvadr. kilometrov.

Kako so ljudje porazdeljeni na zemlji? Število vseh ljudi na zemlji cenijo na dobri dve milijardi. Od teh jih živi nad polovico v Aziji, četrtina v Evropi. Komaj dobra desetina človeštva prebiva v obeh Amerikah. V Afriki jih je pitlih 150 milijonov prebivalcev ter v Avstraliji in Oceaniji skupno komaj 10 milijonov. Okrog južnega tečaja pa je še cel kontinent Antarktika brez stanih prebivalcev.

Avto na sončni pogon. Odkar drže po cestah motorna vozila, si tehniki in fiziki prizadevajo, da bi poenostavili in pocenili tudi gonilni material. Od bencina so prešli na nafto, na premog in še na druge snovi, ki se dajo

faranov in družtev, pri katerih je deloval. Pokojni Gregorič je izpolnil 73 let, bil je vedno živahen in mirnega značaja. Vzor dobrega gospodarja, ki je s svojo pridnostjo pridobil lepo premoženje in svoje otroke dobro preskrbel ter jih vzgojil krščansko. Bil je vseskozi krščanski mož-značaj. V njegovi hiši se je dan za dnem molil rožni venec, on sam pa je redno vsako prvo nedeljo prejel zakramente. Upamo trdno, da je odšel dobro pripravljen, četudi nenaadoma, pred Sodnika in da že uživa večno veselje. V političnem življenju je vedno pripadal bivši SLS. Udeleževal se je vseh prireditvev in povsod zagovarjal in branil stranko in svoja načela. Do zadnjega se je zanimal in pogovarjal o politiki ter bral izključno le naše časopise. Poseben prijatelj mu je bil »Domoljub«, katerega je vselej prebral in ga potem razložil še svojim domačim. Tudi v javnem življenju je bil pokojni Gregorič vedno izredno delaven. Zato je bil ponovno izvoljen v odbor posojilnice, kjer je sodeloval nad 20 let. Pri živinorejski zadrugi je bil 25 let odbornik, nad 10 let je bil tudi občinski odbornik. Bil je tudi predsednik Kat. akcije v Strugah. Kot mož-poštenjak je užival splošno zaupanje. Nasprotniki so mu svoj čas ponujali županstvo, pa on se ni dal ujeti in tudi ni klonil, čeprav so mu grozili, da ga ubijejo in mu požgo hišo, če jim ne bo ustregel. Takih mož potrebuje. Teh nam prav v sedanjih časih tako kravro primanjkuje. Kot mož-poštenjak in vzornega gospodarja, izvrstnega javnega delavca ga bomo ohranili v najlepšem spominu. Sveti mu večna luč in lahko mu bodi domača zemlja!

Obtave nad Cerkaico. Nedavno smo nekateri kmetje iz naše okolice obiskali več gospodarsko naprednih krajev po Gorenjskem, da bi na lastne oči videli napredek naših tovarišev drugod in da bi se od njih kaj naučili. Povsod so nas tovariši in gostoljubno sprejeli. Zanimali smo se za močne kmečke organizacije, ki imajo svoje domove, polne strojev in drugih potrebščin. Videli smo tudi mnogo modernih brezdimnih sadnih sušilnic, za katere smo se predvsem zanimali. Posebno zadovoljni smo bili z obiskom v Šenčurju pri Kranju, kjer smo videli vzorne gospodarske naprave, za katere gre glavnata zasluga selanju mu županu Umniku in njegovim požrtvovalnim sodelavcem. Pri njih smo preživeli lepe ure, ki jih ne bomo pozabili. Na tem mestu se vsem še enkrat lepo zahvaljujemo.

Globodol. Gradbena dela na novi cesti Mirna peč — Globodol hitro napredujejo. Upamo, da bo nova cesta že letos rezala globodolsko polje. —

Globodolčani smo zlasti hvaležni g. ministru dr. Kulovcu, ki se je veliko trudil, da so začeli to prepotrebno cesto graditi. Istotako gre vsa zahvala tudi našemu banu in g. inženjerju Porenti, ki je izpeljal načrta. Ob tej priliki opozarjamo merodajne osebnosti tudi na to, da je treba urediti cesto tudi po vasi G. Globodol in odpraviti nelepe luže, ki so kotišče bolezni in ki zelo kvarijo lice vasi. Prav je, da gradbeno vodstvo sprejema le pridne in trezne delavce iz okolice. Dobro bi pa bilo, da bi se dala prilika skromnega zaslužka tudi malim in zadolženim posestnikom, ki so marsikdaj ravno tako potrebni zaslužka kot oni prvi.

Iz naših društev

Mengeš. Z jesenjo se je začelo v našem društvu zopet redno delo. Prav pred začetkom smo prenovili notranjše dvorane. Prvo nedeljo po prenovitvi smo imeli skioptično predavanje o Španiji. Predaval je dr. Capuder iz Ljubljane. Popeljal nas je v državo, kjer se vršijo odločilni boji za Evropo in ves svet. Polna dvorana je pričala, da se Mengešani zanimajo za dogodke v Španiji. — V nedeljo, 15. novembra pa je bila prva dramska predstava nove Jalnove drame: »Grobovic. — Prihodnjo nedeljo, 29. novembra, bo ob 7 zvečer predaval dr. Janko Arnež o Koroški. Popeljal nas bo med brate onstran meje, da vzbudi ljubezen do njih. Dobro ga poznamo, posebno moške in fantje, od duhovnih vaj, ki jih je lansko leto imel, zato ga tudi sedaj z veseljem čakamo.

Ježica. Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva priredi v soboto, dne 28. novembra ob 8 zvečer v šoli na Ježici skioptično predavanje »O vzgoji špalirnih nasadov«. Predava g. Frido Leonard iz St. Vidu. Vstopnine ni. — V nedeljo, dne 6. decembra pa ima društvo svoj vsakoletni občni zbor ob 10 dopoldne v šoli na Ježici.

Ježica. Kat. prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 29. novembra, ki je posvečena našim izseljencem, po popoldanski službi božji v cerkvenem domu skioptično predavanje: »O naših izseljencih«. Vsi prav prisrčno vabljeni! Bog živi!

Hrušica pri Ljubljani. Preteklo nedeljo je prvič obiskal našo podružnico pri Božjem grobu v Štepanju vasi g. Al. Košmerlj kot naš novi župnik in tu opravil sv. mašo. Pripravili smo mu slovesen in prisrčen sprejem; videlo se je, kako farani ljubimo svojega duhovnega pastirja. Cerkev že dolgo ni bila tako polna kot ta dan. V pridigi nas je

Jesensko gnojenje travnikov

Kakor poročajo številni kmetovalci iz cele dravske banovine, se je fosfatna žlindra izkazala kot odlično gnojilo za travnike in deteljišča. Fosfatna žlindra poganja gosto travniško rušo, polno sladke trave in zlahtne detelje. Tako dosežemo prvovrstno krmo za živino, ki prinaša kmetovalcu boljše uspehe v živinoreji, s povečano mlečnostjo in porastom žive teže.

Opozarjamo zlasti, da vsebuje domači gnoj in gnojnica premalo fosforne kisline, ki jo je treba dodati v obliki fosfornokislih gnojil. — Najpriladnejše in najcenejše fosforno gnojilo za travnike, deteljišča, vinograde in sadovnjake je brezdomno naša domača fosfatna žlindra, ki se mora trositi v jeseni ali koncem zime na zadnji sneg.

g. župnik med drugim opominjal, da stojno trdno v veri v težkih preizkušnjah časa in izrazil svoje veselje nad stalno nedeljsko mašo, ki je bila tu to spomlad uvedena. Naj bi ga obilen božji blagoslov spremljal pri njegovi težki službi! — Prosvetno društvo predvaja v soboto 28. novembra ob pol 8 zvečer film »Carski sel«. Ako ste pred leti brali napeti roman »Carski sel« v Mohorjevih Večernicah, veste, da je res vreden, da si ga ogledate. Cene enotne: samo 2 din. — II. prosvetni večer bo v nedeljo 29. nov. ob 4 popoldne. Ob zanimivih skioptičnih slikah bo g. Alojzij Potončnik predaval o »Šentpeterski fari« nekaj in sedaj. Častna dolžnost vsakega farana izpod šentpeterskega zvona je, da pozna zgodovino svoje fare, ki je največja in med najstarejšimi na bivšem Kranjskem! Vstop: člani prosto, nečlani 3, otroci 1 din.

Zagorje. Kraj. kmečka zveza v Zagorju sklicuje za nedeljo, dne 6. decembra po prvi sv. maši članski sestanek v dvorani Zadrugnega doma s sledečim dnevnim redom: poročilo o razdelitvi kmetov; kako doseči pomoč za ublažitev stiske, ki je nastala radi zgodnje zime; notranje zadeve organizacije; slučajnosti. Ker se posebna vabilna ne bodo razpošiljala, pozivamo vse flane tem polom, da se gotovo udeležijo sestanka in pripeljejo s seboj tudi neorganizirane. Vsak kmet, vsak kmetški delavec v kmečko zvezo!

uporabiti v ta namen. Eno največjih gonilnih sredstev pa je gotovo izumil angleški fizik prof. Abot iz Chesterfielda. Izjavil je namreč, da bo v najkrajšem času pred komisijo prikazal nov tip avtomobila, ki ga gonijo — sončni žarki. Posebno ogledalo na tem avtomobilu bo zbiralo in vrkavalo sončne žarke ter njih toplotno energijo odvajalo v posebno pripravo, v kateri se bo stvarjala iz te energije gonilna sila za avtomobil. Bil bi to avto z najcenejšim pogonskim sredstvom ter bi mogel doseči hitrost 60 km na uro. Imel pa bi hudo pomankljivost: deloval bi samo, kadar bi sijalo sonce.

Dezela brez mladine? Avstrija gre po isti poti, ko bo kmalu zaslužila ta pridevek. Uradna statistika poroča, da je več ko 25 odstotkov tistih zakonov, ki so bili sklenjeni po letu 1890 brez otrok in več ko 27 odstotkov teh zakonov ima le po enega otroka.

Pri nabiranju kokosovih orohov se vsako leto smrti-
no ponesreči 150 ljudi.

Sredozemsko morje izgubi zaradi izhlapevanja vsako leto 3 metre.

Sultan se dvigne in zopet zasede prestol. Splošno pričakovanje je vladalo med navzočimi, ki so se kmaj upali dihati; lahko bi se bila slišala miška teči po dvorani, tako tihi in napeto pozorni so bili vsi. Zadnji so stegovali vratove, da bi čez rame spredaj stoječih mogli videti zaboječka. Tedaj pravi sultan: »Odprta zaboječka« in zaboječka, ki ju poprej nobena sila ni mogla odpreti, se sama hipoma odpreta.

V zaboječku, ki ga je bil izbral Omar, je ležala na baržunasti blazini zlatih majhna zlata krona in žezlo; v Labakanovem zaboječku pa — velika igla in nekoliko niti. Sultan zapove obema, naj prineseta vsak svoj zaboječek preden preden. Vzame kronico z blazinice v roke in glej čudo: v roki postaja večja in večja, dokler ne doseže velikosti prave krone. Krono dene svojemu sinu Omarju, ki je pred njim klečal, na glavo, poljubi ga na čelo in mu veli, naj sede na njegovo desnico. Nato se obrne k Labakanu in pravi: »Star pregovor veli: črevljari ostani pri svojem kopitu. Videti je, da moraš ti ostati pri šivanki. Sicer ne zaslužiš moje milosti, toda zate je prosil nekdo, ki mu danes ne morem ničesar odreči; zato ti podarim tvoje bomo življenje, toda če hočeš sprejeti dober svet, podvizaj se, da prideš iz moje dežele.«

Ves osramočen in uničen ni mogel ubogi krojaški pomočnik ničesar odvrniti; vrgel se je pred princem na tla in solze so se mu udrele po licih. »Ali mi morete odpustiti prine?« pravi.

»Zvestoba proti prijatelju, velikodušnost proti sovražniku je Abasidov ponos,« odvrne princ in ga dvigne s tal; »pojdi v miru.« — »O ti pravi sin moj,« reče ganjen stari sultan in objame svojega sina; emirji in paše in vsi velikaši kraljestva so vstali s svojih sedežev in klicali živijo novemu kraljevemu

snu in med splošnim veseljem se je splazil Labakan s svojim zaboječkom pod pazduho iz dvorane.

Šei je doli v sultanove hleve, obrzdal svojega konja Murvo in odjezdil skozi mestna vrata proti Aleksandriji. Vse njegovo prinčevanje se mu je zdelo kot sanje in le krasni zaboječek, bogato z biseri in diamanti okrašen, ga je spominjal, da vendarle ni sanjal.

Ko je slednjič zopet prišel v Aleksandrijo, jezdil pred hišo svojega starega mojstra, razjaha, priveže svoje kljuse poleg vrat in stopi v delavnico. Mojster, ki ga ni takoj spoznal, se mu začne priklanjati in spraševati, s čim mu more postreči; ko pa svojega gosta pobiže pogleda in spozna svojega starega Labakana, skliče svoje pomočnike in vajence in vsi se vržejo divje na uboge Labakana, ki se takega sprejema ni nadejal; suvali so ga in bili z likalniki in pašeti, zbadali ga s iglami in ščipali z ostrimi škarjami, dokler se ni ves onemogel zgrudil na kup stare obleke.

In ko je tam ležal, ga je mojster zmerjal zaradi ukradene obleke; zaman je Labakan zatrjeval, da je le zaradi tega zopet prišel, da mu vse povrne, zaman mu je ponujal trojno odškodnino; mojster in pomočniki so zopet padli po njem, ga korenito pretepli in vrgli skozi vrata. Razbit in razcepan zajaha svoje kljuse Murvo in odjezdil v neko karavansko gostišče. Tam položi svojo trudno, razbito glavo na blazino in premišljuje o trpljenju na zemlji, o tako čisto prezrtih zaslugah in o ničevosti in bežnosti vseh prijetnosti. Zaspal je s sklepom, da se odpove vsej visokosti in postane spoštovanja vreden mešan.

(Nadaljevanje prih.)

BOJ ZA NAŠE OBCINE

Ražna. Doslej je bila za naše občinske volitve vložena samo lista JRZ, ki je že od sodišča potrjena. Njen nosilec je naš prejšnji župan Janez Starc iz Predol. Njegovo kandidaturu je vse prebivalstvo naravnost zahtevalo. Naj mu bo to v zadovolženje za krivico, ki se mu je bila zgodila pred tremi leti, ko ga je tedanji rožim protizakonito odstavil od županstva samo zato, ker je stal ob volitvah vedno neomahljivo na strani ljudstva. Na Miklavževu, 6. decembra, bomo ali vsi brez izjeme na volišče, ki bo v šoli na Kopanju. Tudi grda pot ali neugodno vreme ne sme nikogar zadržati doma! Nasprotniki bodo gotovo agitirali za abstinenco, češ, saj bo lista, — če bo ena sama — itak izvoljena, če greš voliti ali ne. Prav zdaj moramo val dejansko izkazati svojo hvalnostno dr. Korosku in vsem, ki so nam pomagali zopet do lastne občine, da pojdemo voliti vsi brez izjeme in da nihče ne bo ostal doma. Tak bi pokazal, da mu ni nič mar za občino in njene koristi. Zdaj, ko smo postali zopet samostojni, čakajo občinske razne zelo važne naloge in več nujnih del, ki zadnja leta niso prišla na vrsto. Prva skrb bo seveda, da dobimo od grosupeljske občinske uprave vse zaostanke, ki znašajo okrog 27.000 Din. Kadar bo plačan dolg za šolo, ki znaša še 42.000 (posojila je bilo najetega 100.000 Din), bo občina glavnega bremena rešena. Da nismo bili tri leta priklopljeni Grosuplju, bi bili ta dolg že plačali. Nato bomo lahko mislili na druga potrebna dela. Seveda še tako velika in bogata občina zlasti danes vsega sama ne zmore, zlasti ne večjih del, tu in tam nam bo pač morala prisločiti na pomoč tudi banovina in država. Zato pa zdaj pri občinskih volitvah pokažimo, da stojimo trdno za sedanjo res ljudsko vladno, da bomo mogli v potrebi tudi računati na njeno pomoč.

Polica pri Višnji gori. Naša župnija je bila znana kot slozna, enotna in nepremagljiva trdnjava bivše SLS. To se je pokazalo od vsakih volitev, ker so vedno vsi volivci, razen par, oddali svoje glasove dr. Korosčevi stranki. Na to smo bili zelo ponosni. Zadnji protiljudski režim, ki je vrgel slovenskega kmeta ob tla, pa je nekatere ob volitvah, žal, malo premotil in to enoto in sloglo nekoliko razraziljal. Upamo pa, da se bo zdaj ob volitvah 6. decembra vse popravilo. Naša lista je

samo JRZ. Vsi vemo, kako sijajno ta stranka povod zmaguje, tako v Sloveniji kakor tudi po drugih banovinah in kako zelo so tepene pri volitvah nasprotna stranka. Ker hočemo kljub mali neslogi vendar še vsi ostati zvesti Korosčevi pristaji, zato bomo vsi kot en mož volili listo JRZ, katere nosilec je Fr. Štrubelj (Mehle) s Peči. Vsako morebitno drugo listo zavračamo. Vsi na volišče, noben naj ne ostane doma! Kakor si bo kdo postal, tako bo ležal. Zvestoba za zvestobo!

Dol pri Ljubljani. V nedeljo, dne 6. decembra imamo tudi pri nas po devetih letih priliko svobodno odločati, kdo bo naš župan. Ako se spomnimo zadnjih zloglasnih občinskih volitev l. 1933, nam ne bo težko odločiti, komu bomo dali svoje zaupanje. Vse šikane, ponižanje in preganjanja, ki smo ga morali pod tiranijo JNS tedaj pretrpeti, nam prav te dni živo vzbujajo spomin, da so bili ti časi najbolj žalostni v zgodovini našega naroda, ko je slovenski odpadnik vihtel svoj bič nad lastnim bratom po krvi in jeziku. Nikdar in nikoli ne bomo pozabili ljudi, ki so s krivim pričevanjem spravili toliko naših fantov in mož in celo deklet v ječo, ki so zakrivi samo to, da so svojo ljubezen do slovenstva in do svojega narodnega voditelja javno pokazali. In ker mera trpljenja še ni bila polna, so še pri zločinu in nikdar pozabljaj obče volitvah, z lažjo in goljufijo, ki je bila tedaj preganjanju vseno dosegli. Ti odpadniki se danes dobro zavedajo, da je »večna« JNS spalnica kakor počen mehur. Ti zvesti Jugoslovenci se danes sramujejo »propade« JNS, zato sestavljajo danes neko skrupulo »kmečko delavsko« listo, o kateri val vemo, da so ji očetje JNSarji. Mi imamo listo JRZ, že sestavljeno in od sodišča potrjeno, katere nosilec je mož-poštenjak Moder Matovž, ki mu bomo tudi 6. decembra dali svoje zaupanje. Volivci! Da bo zmaga sijajnejša, vas vabimo na shod, ki ga sklicuje krajevni odbor JRZ v nedeljo, dne 29. novembra ob 3 v društvenem domu v Dolu. Tam vam bodo govorniki iz Ljubljane povedali, da gre za veliko stvar, za politiko našega narodnega voditelja dr. Koroske in za to, da se naše občine zopet vrnejo ljudstvu, čigar last so.

Sodražica. V nedeljo, dne 29. novembra po jutranji maši bo javen političen shod, in sicer ob

lepem vremenu na trgu, ob slabem vremenu v dvoranj Kmetijskega društva. Govori g. Škulj in govornik iz Ljubljane. Vsi vabljeni, domačini in okoličani!

Draga pri L. potoku. Volitve so za nami in šepav ni bilo borbe, ker je bila samo ena lista, so se nekateri vseno oddahnil, ker so prišli zopet na lahek način do zmage. Če ne pride kaj vmes, bodo za tri leta zopet gospodarili Kočevarji, kakor je bil pač tudi do sedaj običaj, da so v slovenski občini gospodarili Nemci, nekateri Slovenci so pa pred njimi pripogibali hrbtnico. Letos bi Slovenci z lahkoto zmagali, da se je gotova oseba — tudi Slovenec — držala dane besede. Po večini je iz voljen bivši odbor in v njem vlada isti duh, kakor prej. Gotovim osebam je le na tem, da pridejo v obč. odbor osebe, ki niso nasprotna nemško-kočevski propagandi in ki se bodo slepo pokorile vodji. To tudi mi dobro vemo in zato ne bomo držali rok križem in mirno gledali, da bo naš življenj izginal. Govorili pa bomo zato, da pokažemo, da nas je še dovolj zavednih Slovencev, ki niso pozabili česov, ko je bivši kočevski župan rekel, da vidi raje psa kot pa Slovence. — Pa pogledimo, ali smo v naši občini kaj napredovali. Ne moremo reči ne, ker smo, čeprav ne v gospodarskem pogledu, pač pa na ta način, da baje zaznamujejo gotovi krogi porast Nemcev daleč preko 50 odstotkov. Tako so napredovali, da so zahtevali v naši slovenski farni cerkvi nemško pridigo in nemško petje pri službi božji. Ker se je naš župnik temu odločno upri, so zbirali proti njemu podpise in so tudi pri občinski seji zaključili, da g. župnik mora iz Drage. Pa jim ni na potu le župnik, pač pa tudi drugi. Za take stvari so imeli »razumevanje«, medtem pa ga nimajo za gospodarske razmere. Tako na pr. še danes ni rešena zadeva primankljaja bivšega gospodarskega odbora v Kotu. Vprašanje je, če bo sedanji obč. odbor sploh zadevo vzel v pretres, posebno še, ko je bivši župan sedaj samo še občinski tajnik... Mi dobro vemo, kaj je na stvari in bomo tudi vse podrobnosti spravili na dan.

Leskovec pri Krškem. Kandidatna lista JRZ s nosilec Stare Francetom je od sodišča že potrjena. Med kandidati so sami ugledni možje, katerim ljudstvo zaupa. Vmes je tudi precej mlajših moči. Vseh 30 odbornikov in 30 namestnikov je kolikor mogoče pravilno porazdeljenih na posamezne vasi, ki jih je v naši občini nad 50. Navdušenje za to listo je splošno. Volivna bitka se bo vršila na treh voliščih v Leskovcu v pisarni ob-

Čudodelna voda

V majhni garniziji na Češkem sta živela častnika Lužnik, oče in sin. Starejši Lužnik ni takel nikdar slave in višjih stopinj; ostal je mladega veselega lica, mlajši Lužnik pa je stremel po »višjem« in gube razočaranja so mu počile mladi obraz. Podobna sta si bila pa oče in sin tako, da si razloži starega od mladega le po sivih laseh. Oče in sin sta imela vsak svoje stanovanje. Oče je jemal rad na stanovanje častnike, ki so prihajali za par dni v garnizijo. Rad je bil navzoč, kadar si je pri njemu nastavljeni častnik urejeval svojo prtljago. Zanimala ga je vsaka podrobnost in modroval je rad o vsem novem, kar je tam zunaj v svetu, dočim si tu v mali garniziji kakor zaplankan in zašit. Njegove tovaršije je zabavalo to govorjenje, saj je vedel vsakdo, da Lužnika ne spraviš iz malega mesta in če bi ga tudi podil v bičem.

Nekoč se nastani pri Lužniku očetu častnik, ki je imel zelo lepo brado in lase, vse črno kakor žužek. Lužnik je gledal, kaj jemlje lepi častnik iz svojega kovčega. Stekleničica s prozorno čisto tekočino, ki jo je postavil lepi častnik na umivalnik, je vzbudila Lužnikovo pozornost. »Zakaj vam je ta voda?« je hitel izpraševati, a zapazil je, da ni bilo novemu tovaršu njegovo vprašanje nič kaj všeč. »To je voda za prhljaje,« je odgovoril in skril steklenico za zagrinjalom, »po tej vodi postane glava posebno čista.«

Čez par dni je častnik odpočival. Lužnik pregleda zjutraj sobo in najde steklenico z vodo za pranje las. Hoče toči za častnikom, pa se spomni, da mora v službo. Steklenica počaka, dokler se oni ne vrne in če je ne dobi — mala škoda! Voda je povsod dosti. Lužnik stresa steklenico, poduha in znaže z glavo: »Da le more človek tako nasesti mazačem. Sama čista voda... Kaj ko bi se malo počistil s prijateljem čiste glave? Izlijem to vodo, pa mu najljem druge — pa si bo umival glavo...«

Lužnik izlije tekočino v svoj umivalnik in se reži: »To bo gledal, ko mu povem. Dokažem mu, da je nasedel — od te vode ni glava nič bolj čista, kakor od one iz potoka.« Lužnik si zaviha rokave, potone glavo v umivalnik, si drgne obraz in lase, da so ga že bolele roke. Ko si otare glavo, se pripravi na odhod.

Opaše si sabljo, se pokrije in hiti na vojaško vežbališče. Ko pride na trg, dobi tam stotnika Kratoha, ki je bil tja prišel v nadi, da se sestane s starim Lužnikom in da katero uganeta. Kratoh kima že od daleč svojemu prijatelju, ostrmi pa, ko oni prihaja bliže. Hladno pozdravi in vpraša: »Kje je pa gospod papa?«

Stari Lužnik se začudi temu vprašanju in gleda debelo. Stotnik vpraša strahoma: »Upam, da je zdrav?«

»Mož oče?« ponavlja Lužnik. »No, se osori stotnik, »kdo drugi, kakor vaš oče. Ali je nemara razžaljivo, če vprašam po zdravju vašega očeta?« Lužnik mence v zadregi. »Zelo ste ljubeznivi, gospod stotnik — vendar se moram čuditi...«

»Ne razumem vas,« se čudi stotnik, »zakaj se vendar čudite?«

»Moj ljubi Bog! — Gospod stotnik — moj oče so mrtvi!...« Stotnik se zgane, prebledi, brke se mu povesijo, usta zazijajo. S tresočim glasom ponavlja: »Umrli? Vaš oče so umrli? In jaz ne vem nič o tem? Kaj pa jim je bilo?«

»S konja so padli in si zlomili vrat,« odgovarja Lužnik. Stotnik sklene roke, značuje z glavo in stoe: »O' usmiljeni Bog! Umrli!«

Lužnik pa gleda in ne ve, kaj naj misli o svojem stotniku. Medtem so se zbrali vojniki na trgu, ki je bil določen za vežbanje, in se postavili v vrste. Narednik stoji pred njimi in čaka, da bi se uredi. Začne jim razlagati, da mora biti vojska služba nad vse, več kakor jed in pijača in žena in otroci. Stotnik si obriše oči in prosi Lužnika: »Bodite tako dobri dragi Lužnik — ostanite pri novineh — mene je preveč prizadelo. Z Bogom dragi Lužnik! O kako bridko je to!«

Pa stisne Lužniku roko in si otare solze. Stotnik gre domov, da si opomore od strašne novice in da pomisli, kako bi pripravil svojemu prijatelju čim lepši pogreb. Lužnik oče gleda za njim in značuje: »Ze toliko let se poznava, pa me ni vprašal še nikdar po mojem očetu. Človek bi kar mislil...« Ta hip pride na vežbališče častnik Lipovil. Prihajal je po ulici, po kateri je bil odšel stotnik. »Ti Lipovil,« ga pokliče Lužnik, »spoji do sem, povem ti nekaj. Si sreča našega starega?«

»Sem,« pravi radovedno Lipovil, »tako klaverno je stopal. Kaj se je vendar zgodilo? Jokal je.«

»Veš kaj Lipovil? Mene se zdi, da bo obolel. Bleda se mu — vročnica bo — če ga ni danes že preveč potegnili.« Ni njegova navada,« se čudi Lipovil, »pa po čem sodiš?« No, pomisli: vprašal me je po mojem očetu!«

»Mau!...« pravi Lipovil, »zakaj te pa ne bi smel vprašati po tvojem očetu?« Lužnik ostrmi. »Zakaj bi ne smel vprašati po mojem očetu? Zato, ker me ni vprašal še nikoli.«

»Vaska reč ima svoj začetek,« pravi Lipovil, »res ne vem, zakaj naj bo to znak, da se stotniku meša, če vpraša po tvojem očetu.«

Lužnik maha obupno z rokami: »Ljubi Lipovil! Ne vem, kakšen si danes... Pameten človek vendar ne vprašuje, kako je mrtvemu.«

»Mrtve?« se prestraši Lipovil. »Ljubi Lužnik, ne šali se s takimi stvarmi.« Lužnik se brani: »Ni mi prišlo nikdar na misel, da bi se šalil s tako resno stvarjo; to pa vendar ni greh, če povem, da so mi oče umrli.« Kakor je bil prebledel poprej stotnik ob teh besedah, tako prebledi zdaj Lipovil: »Za božjo voljo! Povej vendar, kako se je to zgodilo?« Nevoljno, kakor poprej stotniku, pravi Lužnik: »S konja so padli in si zlomili vrat.« Lipovil lovi sapo in izbuli oči. Lužnik strmi vanj: »Uboji, ubogi moj prijatelj,« stoe Lipovil, »taka Lužniku roko, si obriše solzo, mahne z roko in gre svoje pot rekoč: »Bog ti daj moč, da preneša ta udarec.«

Lužnik gleda za njim in ugiblje: »Ali se meša

žinskega urada za leskovško skupino, v stari holi za poljansko skupino in v holi pri Svetem Duhu za ondoto župnijo. Če bomo vsi volili tako, kot pravijo pri Sv. Duhu, potem nasprotniki ne bodo dobili nobenega odbornika. Sicer nas napadajo kar v 8 partijah. JNS-arji, Ljotičevci in Mačkoveci s komunisti. Kakor slišimo, so JNS-arji 'n oparjavice' že pri sestavi liste doigrali. Zborali so pa kar ušajeni, če jim rečemo, da se pripravljajo na občinske volitve, češ da njihova ura še ni prišla in zato sedaj še ne bodo nastopili. Jim moramo priznati, da so še dosti previdni. Čemu bi se namreč bli blamirali, kot se je to zgodilo njihovim tovaršem v drugih banovinah. Preostane le še tretja skupina. Med temi pa so ljudje, ki že komaj čakajo onega dne, da bi lahko požigali, streljali in klali kot v Španiji. »Kri mora teči, poteni bo pa boljše! To je njih geslo poleg že »starele profitarške gonje. S takimi »programi« ne bodo nobenega resnega človeka za seboj potegnili. Zato ni čudno, da svoje liste niso še mogli sestaviti. — Mi pa pravimo: Konec vsakemu nasilju! Naj prihaja od JNS-arjev, »pofarjeve« ali krnunistov. Mi smo za pravo ljudsko samoodločbo. Zato vabimo vse, ki pošteno mislijo, da se nam pridružijo in podprejo s svojimi glasovi našo zmagovito JRZ. Končno omenjamo še novico, da bomo imeli prihodnjo nedeljo javen shod, v slučaju ugodnega vremena na prostem, sicer pa v dvorani »Pod lipom. Govoril bo odlični govornik g. ministar dr. Krek, in sicer takoj po prvi sv. maši. Leskovčani, ta dan pridimo vsi na shod!

Lukovica: Bliža se čas občinskih volitev, ko bo vsak od nas dal svoj glas za JRZ, stranko reda, miru in poštenja. To je naša dolžnost v odložitveni za kruta preganjanja, krivice in nasilja, ki so se godila pod prejšnjim režimom nam in našim voditeljem. Kakor oni niso klonili ob času nasilja tako hočemo tudi v nedeljo 6. decembra na voliču vrniti zvestobo za zvestobo. Pri sestavi kandidatne liste smo postopali skrajno demokratično. Na dobro obiskanih sestankih po vaseh smo postavili za kandidate može, ki jim zaupamo. Ti pa so za nosilce liste skoraj soglasno izvolili dosedanjega župana Jožeta Pozniča. V nedeljo, dne 29. novembra ob 8 popoldne bo v Lukovici velik shod, na katerem bodo govorniki iz Ljubljane poročali o namerah vlade in dr. Korošca, kako poopravi gospodarsko in kulturno škodo, ki so jo povzročili JNS-arji našemu narodu in kako važno nalogo ima pri tem občina. V nedeljo vsi na shod! — Tudi v »srajnem gnezdu« se gibljejo. Nekti možakar si je menda od Bate kupil za agitacijo čisto

nove škornje... Divja od hiše do hiše in razlaga svojo modrost. Koristi od tega pa bo imel le Bate, ki bo lahko še ene škornje prodal. Mi pa tiškov iz tega gnezda ne maramo.

Sv. Križ pri Ljilji. Dne 6. decembra, bodo volitve tudi v naši občini. Vložen bosta najbrže dve listi: lista JRZ z nosilcem Rajnarjem Jožefom iz Moravč, ter združenih nasprotnikov z nosilcem Petje Franc. Naša lista je že potrjena, nasprotniki pa so na nogah not in dan, da bi še pravi čas skrupulci svojo listo, pa se jih vsakdo tako otepa, da jim gre trdo trdo! — Može, fantje! Če bosta dve listi, ne bo težka izbira, kam boste oddali svoj glas. Poglejte obe listi in izbirajte bo lahko! Na listi JRZ, so pač najboljši može in fantje, katere ste sami svobodno izbrali na vaših sestankih, sedaj pa tudi glasujte vsi zanj! Ker le možem, ki so na listi JRZ morete zaupati upravo občine. O nasprotnikih niti ne govorim, pogledajte listi, pa sodite sami! Če ni morda komu všeč kak odbornik, vedite, da ne glasujete za posameznega može, pač pa za stranko. Može, fantje! Primate pošteno za metlo, kar je storila že domalega vas Slovenija, tudi vi pometite smeti JNS-arske in komunistične, ki skušajo še rovariti po naši občini z našim premoženjem. Zato glasujte že vsi v prihodnjih urah, za listo JRZ z nosilcem Rajnarjem Jožefom. Stena mora biti naša zmag, taka, da jih bodo za vedno nehale skomine segati po naši občini. Skušajo se vredne, da se prištevamo vrstam dr. Korošca. Glasujemo vsi za JRZ ter tako posvojimo vsej državi, da tudi naša občina, naši fantje naši može, dajo zaupnico politiki dr. Korošca!

Lanceve pri Radovljici. Tudi pri nas bomo dne 6. decembra volili župana in odbor. Skrajni čas je, da se tudi mi uvrstimo med ono množico občan, ki so že izkazale zaupanje politiki dr. A. Korošca in da odstranimo zadnje ostanke prostulega nasilnega režima. Žigar posledice mora nositi tudi naša občina. Kakšno je bilo gospodarstvo na naši občini se vidi iz tega, da je banška uprava morala takoj postaviti začasno upravo občini, ki jo bo nadomestila po 6. decembru od ljudstva

Deset milijonov ljudi je v ruskih koncentracijskih taboriščih. Kaj bi rekli naši marksisti, če bi v tem pogledu tudi pri nas začeli posnemati ruski komunistični »raj«.

svobodno izvoljena. Človek bi mislil, da bodo ljudje, ki so že pokazali kako »znajajo« voditi občino, pri teh volitvah molčali kot grob. Toda ne: ti ljudje, vseh barv, strank in naziranj se zavili v novo prepletkano politično plaččo zopet vsiljujejo ljudstvu kot rešitelji občinskega gospodarstva. — Seveda jim ljudstvo povsod kaže hrbet in vrata. 6. decembra bo sodbod ljudstva o teh ljudih tudi javno dokumentiral. Zato pozivamo vse kmete, delavce in obrtnike naše občine, da se dvignejo kot en mož in pri volitvah oddajo svoje glasove za listo J. Beltarja, a čimer bomo dokazali, da hočemo red v naši občini in lepko bodočnost našega naroda.

Vedice. 6. decembra bomo v naši občini volili nove občinski odbor. Pri volitvah leta 1933 smo sicer propadli, čeprav smo v pritožbi na upravno sodišče pojasnili kako so se vršile volitve in kako je naš predstavnik skrivaj štel oddane glasove na žilov v žepu. Sedaj hočemo pokazati resnično lice občine Vedice. Nasprotniki so se na tihem veselili nesloge v naših vrstah češ, da bomo imeli dve listi. Naši može so pokazali dovolj razsodnosti in se sporazumeli za — Jerala-Kranjskevo listo. Organizirali smo že popreje plebiscit, kjer so se ljudje izjavili za kandidate. To je gotovo višek demokracije. Dne 6. decembra bo naša občina oprala čast in zopet stopila v vrsto Koroščevih prijateljev.

Vransko. Dne 6. decembra bo tudi naša združena občina volila svoje občinsko zastopstvo. Na volitve se vse skupine živahno pripravljajo, kakor čebele na roj. Seveda so se zopet pojavili v volilni borbi tudi ljudje iz tabora JNS, ki skušajo pod različnimi krinkami pridobiti med ljudstvom zaupanje in ohraniti svoje postojanke na občini. Toda, zastoj! se trudijo! Predobro ve naše ljudstvo, kako so ti gospodje dolga leta teptali naše pravice, kako so nasilno raztrgali naše občine, kako so izdajali naše koristi. Šesti december bo obračunal z njimi tako, kakor obračunajo pridne čebele z ničvrednimi trofi. Potapljačje se barke JNS naše ljudstvo ne bo reševalo. Kot en mož se bodo naši volilci dvignili in dali zaupanje možem, o katerih so prepričani, da ne bodo nikdar izdajali naših pravic.

Mišje. Po mnogih trudih se nam je posrečilo, da smo kljub vsemu nasprotovanju dobili zopet svojo občino, ki nam so jo priganjali JNS l. 1933 vzeli in nas dodelili Vatam, da bi se s tem nad nami maščevali. Zato smo hvalečni možu, ki nam je našo željo po samostojni občini izpolnil. Ta mož

tudi temu? Sam večni Bog vedi, kaj je danes tem ljudem?...

Ko mine četrta ure, pride nadnarednik na trg. Poslal ga je stotnik, da pogleda, kako je z Lužnikom. Sočutno vpraša Lužnika, kako mu je. »Dobro, dobro,« ga zavrne Lužnik in spozna, da so se dogovorili, da ga bodo potegnili. Kar vrela je po Lužniku: »Takoj po večni pojdem k stotniku. Nesramno je, da me hočejo vleči na račun očeta, ki je že toliko let v grobu.«

Ta čas, ko se je jezil in čutil Lužnik-oče, je bil Lužnik-sin prav židane volje. Vesel stopi na ulico in se nasmeje prijatelju Lipovilu: »Moj Bog, kako kislje se držiš! Gledaš, kakor da se je zgodila največja nesreča.«

Lipovil kar odreveni. Ko se razbere, očita: »Čudim se ti Lužnik, da se moreš veseliti, nisem mislil, da si tako trdega srca.«

»Aha! Nesrečna ljubezen te mori, Lipovil? Stopi z menoj v gostilno, vino pozdravi vee rane.«

Lipovil strmi vanj: »To je preveč! Če komu umrje oče... Lužnik se zresni hipoma: »Odpusti mi prijatelj! Nisem vedel, da so ti umrli oče. Obžalujem te.«

Zdaj se razjezi Lipovil: »Sramuj se Lužnik! Srce se obrača v meni, ko vidim, kako si okruten. Še nisi spravil svojega očeta pod zemljo, pa že zaplaja njegovo zapuščino in se norčuje iz njega in meni.«

Lužnik pravi z velikim potrpljenjem: »Vidim, da te je žalost tako zmedla, da zamenjuješ mojega očeta s svojim. Tebi je umrl oče, ne meni.«

Zdaj ne pa zapuška potrpljenje, reče Lipovil, če že ne časiš spomina svojega očeta, pa saj mojega ni treba vlačiti v take neslane šale. Moj oče so zdravi, hvala Bogu. — »Če je tako,« skomizgne Lužnik, »zakaj pa žaluješ?« — »Za tvojim očetom, nesrečni lahkomišelneč!« vzdihne Lipovil. — »Za mojim očetom?« se čudi Lužnik-sin. — »No! da! Saj so vendar padli raz konja in si zlomili vrat.« — Lužnik-sin obledi na smrt, jeclja: »Niš na vem... Kdo ti je to pravil?«

»Bog v nebesih! Ti sam si me poklical, še ni minila ura od tega in si mi povedal žalostno vest.«

»Kaj? Jaz?! Še videl te nisem danes.« — »Ti me nisi videl danes? Na trgu pri večbanju aza govorila,« zatrjuje Lipovil. Lužnik ga gleda: »Prijatelj, ali si še pri čisti?« — »Narobe prijatelj, narobe! Tudi stotniku Katohu si povedal žalostno novico.« — »Stotniku?« se nasmeje Lužnik-sin, »saj ga še nisem videl danes.« — »Pa sem ga videl jaz!« kriči Lipovil, »srečal sem ga, ko je šel s trga. Ves v solzah je bil. Rekel mi je, da si pri novicah, ki si jih prevzel namesto svojega ponosnega očeta.«

Lužnik vzraste: »To ti je rekel stotnik? Takoj grem k njemu. Gotovo je, da mora biti nekdo mrtev, toda moj oče ne, ker nisem tega pravil stotniku. Gotovo je to tvoj oče in te je stotnik samo pripravil na udarec.« Nato vzame sabljo pod pazduho in hiti ves razburjen k stotniku. Ta sedi ves solzan pri mizi in premišljuje, kako nenadoma mu je vzela nemila smrt dragega prijatelja. Sluga naznani častnika Lužnika. »Le noter!« pravi stotnik, prime Lužnika-sina za roko in vdiha: »Ubogi moj mladi prijatelj! Gotovo vam je bilo težko ostati toliko časa pri novicah — pa sem hotel poslati častnika Lipovila, da vas razmenja, ali v svoji žalosti sem pozabil na to. Ne zamerite mi mladi prijatelj — ta nenadni udarec me je vsega omamilo.«

Nato posadi mladega častnika na stol, ga ogleduje mu prigravarja. Lužnik-sin ni prišel do besede in tudi treba mu ni bilo, da sprejme. Ali je nemara njegov oče res mrtev? Pa saj on ni govoril ne s stotnikom ne s Lipovilem — kaka zmeda je vendar to? Komu se je zmešalo v glavi? Kar pomoli stotnikov sluga svojo glavo akozi vrata, pogleda mladega častnika, zardi in steče: »Gospod stotnik... Tu zunaj je... Tu zunaj prosil...«

»Kdo za vrata?« zarežata stotnik. Sluga strmi v Lužnika in jeclja: »Zunaj je še en gospod Lužnik-sin.« — »Še en Lužnik?« zakličeeta vesela

stotnik in častnik, češ, če je drugi Lužnik zunaj, potem ni umrl. Stotnik vpraša slugo: »Zunaj je gotovo gospod Lužnik-oče! Sin je vendar tukaj!« — Sluga trdi: »Je tudi zunaj. Gospod Lužnik-sin prosil, da bi ga sprejeli, gospod stotnik!« — »Tebi se meša, lopov! Saj vidiš, da je Lužnik-sin tukaj. Vi ste tukaj gospod Lužnik mlajši in ne morete biti zunaj, kajne?«

»Gotovo, da ne,« pritrdi Lužnik-sin resno in važno. — »No, da vidimo,« migne stotnik in Lužnik-sin vstopi. Vsi se ogledujejo, strmi. Tudi sluga: Dva Lužnika-sina. Ne moreš ju razločiti. Stotnik ves zmeden nagovori nanovo prišlega: »Vi ste tudi Lužnik-sin?« Lužnik se otrse: »Oprostite, gospod stotnik, jaz sem Lužnik-oče.«

Stotnik ogleduje oba Lužnika in pravi zmeden: »Nemogoče, da ste Lužnik-oče. Potem bi bili svoj lastni oče in pa oče Lužnika-sina. To se ne ujema. In rečimo, da bi bili svoj lastni oče, potem bi morali biti mrtev in ne bi mogli tukaj stati... Moj Bog, kar glava me boli.«

Lužnik-sin ogleduje svojega očeta in nakrat se mu zablika v možganih ter zavpije: »Oče, vi imate črne lase!« — »Kaj?« se začudi oče in stopi pred zrclo. Vidi črne lase in zakolne: »Voda barvana! Zato je imel oni tako črne lase in brado! Prokleta farbarija! Spravi človeka v take situacije... Dokazano je, da barva taka le ni čisto nedolžna voda! Kaj je vse mogoče na svetu!«

Zdaj se zaveti tudi stotniku. Zakrohče se na ves glas in objame svojega prijatelja: »Torej lase ste si pobarvali in samo po naključju? Seveda ni čudno, če sem vas imel za sina in sem vas vprašal po očetu. Vi ste mi pa povedali, da je vaš oče umrl. Odkod pa veste vi to, mladi Lužnik?«

Ta si briše solze, ki jih je izvalil preslini smeh in pove, kako ga je kregal Lipovil in kako ni vedel, komu se je zmešalo, Lipovilu ali njemu. »To je zgodba, kakor da bi si jo kdo izmislil,« se drži stotnik za rebra. »Taka je, da bi počili mi vsi,« je dostavil sluga.

je dr. Korošec, borec za pravico in svobodo. Dobro se spominjamo, kako smo trpeli pri nasilnih volitvah, kjer so proglasi ali za protidržavnega vsakogar, kdor ni hotel kloniti pred nasilniki. Komaj čakamo 6. decembra, da bomo lahko svobodno spregovorili in pokazali, da smo za politiko dr. Korošca in za red v naših občinah. Ta dan bomo vsi kot en mož volili listo JRZ.

Kresnice. Tudi pri nas so priprave za volitve zelo živahne. Sedaj imamo potrjeno eno kandidatsko listo, listo JRZ z nosilcem Kokaljem Francem, sedanjim županom. Naša lista je sestavljena tako, da so upoštevani, kolikor je bilo sploh mogoče, vsi stanovni in vse vasi. Nikdar še ni bila nobena kandidatska lista sestavljena tako, da bi bilo vseh ustrezno, ker ni mogoče upoštevati vseh posameznih želja. Volivci, ki gledajo na občinske volitve stvarno in resno, to dobro razumejo in se ne spodbikajo, če tudi jim kak kandidat iz osebnih razlogov ni všeč. Saj gre za to, da pridejo na čelo občine pošteno možje, katerim se lahko zupa vodstvo občine. Morda ni vsem jasno, v kakšnem obupnem stanju je sedanji župan Kokalj prevzel županstvo po hudi borbi z nasprotniki v oktobru l. 1933. Prejšnji župan, pristaš JNS režima, je spravil občino na rob propada. Če bi bil v l. 1933 ponovno izvoljen, ne vemo, kaj bi se zgodilo z našo občino. Občinski proračun za l. 1932 je zavlačeval do oktobra. Zakaj — se je pokazalo pozneje. Ker je zopet kandidiral, je pač moral zadnje dni pred končnim terminom za vlaganje kandid. list sklicati obračunske seje, ki je že nekoliko — a še ne v celoti — pokazala, kakšen gospodar je bil. Pri tej obračunski seji je občinski odbor ugotovil, da manjka okrog 22.000 Din občinskega denarja, radi tega tudi ni potrdil obračuna in ta mož je kljub temu kandidiral za župana. Bil je celo kandidat JNS režima, ki ga je z vsemi silami podpiral. Toda zmagal je zdrav razum ljudstva, kljub pritisku in strahovanju; izvoljen je bil odbor z g. Kokaljem na čelu. To pa je bil že skrajni čas za občino. Kajti potem so se izkazale lepe reči. Uradni revizor je pri dveh revizijah ugotovil, da manjka 65.000 Din občinskega denarja, ki jih občina ne bo dobila nikoli več nazaj. Posvetilo je bilo županu res prodano, toda občina bo dobila le nekaj nad 15.000 Din čistega, ker je bil g. Kosa še drugod zadolžen. Ta stvar pa še danes ni končana. G. Kokalj je moral v l. 1933 prevzeti žalostno dediščino: prazno blagajno, polno dolgov in 200% doklado. Ker letni obroki za občinski dolg že par let niso bili plačani, so bile vse občine, doklade bivše občine Kresnice zarubljene in jih je zato davkarja sama plačevala hranilnici. Kljub temu se je sedanjemu obč. odboru pod vodstvom župana Kokalja posrečilo spraviti obč. gospodarstvo v red. Dolgovi se sedaj redno odplačujejo, kljub temu pa se je obč. doklada znižala na 130%. To pa bi se tudi pri največji varčnosti ne moglo doseči, ker dobiva občina komaj eno tretjino dohodkov, ki bi jih morala dobiti po proračunu, če ne bi g. Kokalj v teh letih izposloval od kr. banske uprave nad 80.000 Din podpore. V glavnem ista družba, ki je l. 1933 hotela postaviti g. Kosa na županski stol, kljub odporu velike večine, skuša tudi sedaj sestaviti kandidatsko listo proti g. Kokalju. Kot se sliši, ima pri teh sestankih važno besedo tudi g. Kosa. Saj je celo nek tak sestanek otvoril. Mislimo, da je stvar dovolj jasna, in da se bodo oni, ki jim je za dobro obč. gospodarstvo, lahko odločili kljub beganju in zavijanju dejstev. Kdor pa položaja še sedaj ne razume — temu ni pomagati.

Jesenice. Prenehajte z vlaganjem prošnji! Kranjska industrijska družba javlja, da je dnevni dotok in številni prošnji za delo prekoračili vse meje možnosti pregledovanja in odgovarjanja. KID opozarja, da bo vse nadaljnje prošnje vračala in nanje ne bo odgovarjala. Število prošnji na sprejemnem uradu presega 3000 in nudi dovolj izbire za eventualne potrebe pri podjetju, zato so vse nove prošnje odveč in le v zamudo poslovanju. Radeče pri Zid. mostu. Občinske volitve bodo pri nas v nedeljo, dne 6. decembra. Naša JRZ lista mora častno zmagati. Razširjevalcem lažnih vesti ne verjemite. Ne poslušajte onih, ki agitirajo s tem, da ni treba iti voliti. Vsi na volišče in oddajmo svoje glasove nosilcu naše liste, ki je Josip Rozman, posetnik in mlinar v Radečah.

n Duhovne vaje za dekleta bodo v Mali Loki od 12. do 16. decembra. Dekleta, ki bi se rade za božične praznike lepo pripravila, naj bi se teh duhovnih vaj v velikem številu udeležile. Oskrbnina za ves čas znaša din 85. Priglasite se takoj na naslov: Dom Brezmedelne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Za kmete-dolžnike

V zadnji številki »Domoljub« smo med drugimi upniki našli tudi zasebnike in povedali, da mora zasebni upnik, če ne izvira njegova terjatev iz nakupa blaga na up ali iz obrtnega dela napraviti novo obveznico, ki se glasi za 50% znižani dolg. Ta zamenjava obveznice se izvrši pred občinsko upravo.

V zvezi s tem pa smo dobili zopet mnogo vprašanj, kaj je namreč potem s poroki. Še več! Dobivamo poročila, da poroki sploh ne marajo podpisovati novih obveznic, češ, da se njih poročstvo sedaj več ne tiče. Da bo tudi ta zadeva rešena in da se kmetje ne bodo po nepotrebnem prepirali, objavljamo še tole:

O zamenji dolžniških listin z novimi obveznicami je izšel poseben pravilnik, ki tudi pravi, da morata novo obveznico podpisati tudi porok ali solidarni dolžnik. Dolžnik-kmet pa sme namesto starih porokov dobiti nove, s katerimi pa mora biti zadovoljen tudi upnik. Če iz tega nastane spor, ga reši zopet sresko sodišče. Če porok ali solidarni dolžnik obveznice ne podpisuje ali če dolžnik ne preskrbi novih porokov, je upnik upravičen takoj interjati vse terjatev, znizano po uredbi, od poroka ali solidarnega dolžnika, ki obveznice ni podpisal, če pa je umrl, iz njegove zapuščine. Upnik in dolžnik pa se smeta seveda dogovoriti za drug način zavarovanja dolga. Iz tega torej jasno sledi, da je porok še nadalje obvezan in da so vsi prepripi o tem nepotrebnosti.

Cenitev zemljišč in ostale imovine dolžnikov kmetov.

Če znaša dolg kmeta več kot 50% vrednosti njegove imovine, pa ta želi, da se dolg zniža za 50% (drugače se zniža namreč samo za največ 30%), mora vložiti na sresko sodišče prošnjo po obrazcu, ki smo ga objavili v zadnji številki »Domoljub« in priložiti tam našete listine. Ko dobi sodišče tako prošnjo, odredi cenitev zemljišča in ostale imovine dolžnika po komisiji, o kateri smo že tudi pisali. Vrednost zemljišč, ki imajo čisti katastrski dohodek (po tem se namreč vrednost določa), določi sresko sodišče samo tako, da skupni katastrski čisti dohodek pomnoži z 12. Ta skupni katastrski čisti dohodek se pa ugotavlja po predpisih zakona o neposrednih davkih. Vrednost zemljišč brez katastrskega čistega dohodka, kakor tudi vse ostale imovine, pa ugotavlja omenjena komisija. Vendar daje pravilnik onemu, ki misli, da je komisija cenila njegovo imovino prenizko ali previsoko, možnost, da pri sodišču dokazuje, da je njegova imovina več ali manj vredna.

Ker torej kmetje nimajo možnosti, da bi v vsakem slučaju že naprej vedeli, ali je njihov položaj tak, da se lahko poslužijo določila uredbe o znižanju dolga do 50%, naj vsaj približno premislijo, ali prekaša njihov dolg polovico vrednosti imovine in naj potem vložijo prošnjo za tako znižanje. To omenjamo zaradi tega, ker je cenitev po komisiji združen s stroški, pa bi bilo škoda denarja, če bi brez premisleka za to zaprosili.

OKZ v Kranju

Dne 16. novembra se je ustanovila Okrajna kmečka zveza za kranjski okraj. Sejo je sklical načelnik J. Brodar, ki je opisal važnost stanovske organizacije in pokazal njeno veljavo, ko bo v njej organiziranih večina kmečkih ljudi. Vse naše zadrugištvu in druge kmečke organizacije in vsa izobrazba kmečkega ljudstva nič ne pomaga, dokler niso vsi kmečki ljudje združeni v svoji stanovski organizaciji, ki je nepolitična in sloni samo na potrebah kmečkega stanu in boče voditi kmečke ljudi v borbi za pravice kmečkega stanu.

Izbrali so vodstvo Okrajne kmečke zveze: za načelnika Ovsenik Janez, za podnačelnika Perne Alojzij, za tajnika Vehovec Janez in za blagajnika Udir Joža.

Pričakujemo od kranjske OKZ veliko delavnosti, ker so v vodstvu kar trije absolventi kmetijskih šol in mlajši ljudje, ki bodo dali organizaciji borbenost.

Napravili so se nekateri zelo važni sklepi, zlasti za razvoj našega zadrugištva. Zahtevali so, da z uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov nudi država potrebna denarna sredstva našim hranil-

nicam in posojilnicam, da morejo prirediti z izplačevanjem vlog, ker sicer bo za to zadrugo nastal še težavnejši položaj, kakor pa je bil dosedaj. Ugotovili so, da tudi po sedanjih uredbi ne bo mogoče kmetom poravnati obrovov za odplačevanje dolgov, če se gospodarski položaj kmeta ne izboljša.

Po seji se je vodstvo OKZ takoj zgledalo na okr. načelstvu, kjer se je v imenu KZ predstavilo in takoj posredovalo v nekaterih zadevah.

V okraju je sedaj že enajst krajevnih kmečkih zvez, štiri pa se ravno kar snujejo, tako da bo kmalu ves okraj organiziran v KZ.

Iz pisarne Kmečke zveze

Naš tabor postaja vsak dan močnejši. Vlaganje pravil ob pripravljanih odborov krajevnih kmečkih zvez se vrši neprenehoma in nobene nedelje ni, da se ne bi vsaj na par krajih vršil ustanovni občini zbor. Kjer naše osnovne edinice še ni ustanovljene, ni krivo nezanimanje za naš pokret, ampak zaposlenost pri trenutno važnejših vprašanjih. V kratkem času bomo lahko ugotovili, da je organizacija kmečke zveze popolna, da ni nobene vasi ali župnije, ki ne bi bila njena članica. Ustvarjena je že danes tolikšna moralna sila, da bomo v svojih zahtevah za stanovske pravice upoštevani tako, kot so že vsi drugi organizirani stanovni. Uspeh teh težev na zavisi od nas samih. Cim več nas bo, čim enotnejše in discipliniraneje bo naše nastopanje, tem več bomo izvajali.

V zadnjem tednu so bile ustanovljene krajevnost kmečke zveze v Doljem Logatu, Mengšu in v Ravnah pri Blokah ob ogromni udeležbi kmetov. Razveseljivo je dejstvo, da se je tudi naš kmet stanovsko zavedel in spoznal, da je rešitev iz obupnega položaja, v katerem se danes nahaja, samo v močni stanovski organizaciji.

Z občinske deske

Oprema prošnji na bansko upravo za podpore zaradi elementarnih nezd in nesreč pri živini. Banski upravi in občinskim upravam prizadevajo različni prosilci, ki se v gornjih dveh zadevah obračajo za pomoč in podporo, mnogo nepotrebnega dela in pisarjenja, sami pa po nepotrebnem čakajo na rešitev svojih prošnji, ker jih niso opremili po predpisih. Predvsem morajo biti v prošnji vsi potrebni podatki o družinskih razmerah prosilca, poklic, starost in delazmožnost prosilca in družinskih udov, ki jih prosilec preživlja; domovinska pristojnost; imovinske in pridobinske razmere (kakšno veliko posestvo ima, koliko je vredno, ali ima kaj dolga, ali kaj prihrankov ter koliko, koliko goved, prašičev in druge živine ima, ali pridelava zadosti živeža za preživljanje svoje družine, oziroma ali živež tudi prodaja, ali ima še katere druge dohodke razen onih, ki mu jih donaja posestvo, kakšne in koliko, ali ima kakšno obrt in koliko mu letno prinaša); opis elementarne nezdge (kakšna elementarna nezdga in kdaj ga je doletela, koliko škoda je pri tem utrpel, koliko je dobil morebitne zavarovalnine ali odškodnine, ali je dobil v tisti namen že kakšno podporo, koliko in od koga, ali je prejel kakšno darila, kakšno so mu pomagali sosede; pri poginu živine je treba povedati razen tega, ali je zadostil prosilec veterinarsko-policijskim predpisom); ali je njegov obstoj zaradi opisane nezdge resno ogrožen ter končno svoj nastanek naslov. — V tej zvezi opozarjamo vse morbitno prosilce, da banska uprava zaradi nezadostnih kreditov in ogromnega števila prošnji ne more podeljevati podpor vsem prosilecem, marveč samo najpotrebnejšim. — Vsaka prošnja mora biti kolkovana s kolkom za 5 Din. Kolka so oproščene po zakonu samo osebe, ki prosijo za podporo za nedorasle otroke do 18. leta, oziroma za preskrbo in zaščito istih, ali prošnje vojni invalidov, kadar prosijo za kakšno stvar, ki jim pripada po invalidskem zakonu, in še nekatere druge. — Končno opozarjamo še na to, da naj nihče ne hodi osebno v Ljubljano po podporo na bansko upravo, ki pa deloma ne izplačuje podpor v gotovini, marveč jih nakazuje po podružnici poštne hranilnice.

Pošljite naročnino!

Volitve v zbornico za TOI

Za nedeljo, 29. novembra so razpisane volitve v Zbornico za TOI. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je, kakor znano, stanovska zastopnica vsega trgovanja, obrtništva, industrije in gostinstva v Sloveniji ter posvetovalni organ oblastev v vseh vprašanjih, ki se tičejo neštetihih panog slovenskega gospodarstva. V okviru te svoje naloge prihaja zbornica neposredno v stike z odločujočimi oblastmi in more zato podajati svoje mnenje, kakor tudi vplivati v vseh ukrepih, ki so potrebni za gospodarski napredek. V zavesti nalog, ki čakajo novo zbornico, so se zato preudarni in odlični slovenski gospodarski in politični moške sporazumeli, naj se v sedanjem težkem gospodarskem položaju izognemo volitvam in sporazumno določimo izbrane, najboljše predstavnike naštetih štirih gospodarskih panog, ki bi naj zastopali naše gospodarstvo. V skladu s tem sporazumom je bila zato v vseh volivnih okrožjih trgovskega, industrijskega in gostinskega odseka vložena samo po ena sporazumna lista, ki je bila nato v smislu uredbe o volitvah proglašena za izvoljeno. Prav tako je bila vložena sporazumna lista tudi v vseh volivnih okrožjih obrtnega odseka. Toda proti tej listi so nekateri obrtniki vložili svoje liste, tako da se bodo morale v 7 volivnih okrožjih obrtnega odseka vršiti volitve.

Kaj hočejo ti obrtniki, ki skušajo preko sklenjenega sporazuma razdvojiti obrtniške vrste? Njih program je obsežen in zahteven, naj se za obrtniško ustanovo posebna, ločena zbornica. Mnenja so namreč, da bo z ločeno zbornico mogoče zboljšati sedanji slabi gnotni položaj slovenskega obrtništva. V bridki zmoti so obrtniki, ki pričakujejo, da bi se z eno samo potezo dala rešiti vsa vprašanja gospodarstva v današnji stiski. Ali more v sedanjem času prinesiti rešitev bujkanje stanov drugega proti drugemu? Ali se more dopustiti, da se danes razdvaja skupna fronta slovenskega gospodarstva in to v času, ko se Slovenci borimo za gospodarsko osamosvojitev in neodvisnost? Ali naj se v tem času, ko je najbolj potrebna enotna volja in enotno, razumno stremenje vsega naroda, spopadejo posamezni stanovi tega naroda med seboj? Po vsem zvelu se ureja gospodarstvo na novi,

boljši podlagi, ki naj vprav združuje vse stanovne v skupnem boju za obstanek. Le pri nas naj bi se drobilo in združilo narodno občestvo še bolj. Zahteva po popolni ločitvi obrtnega občestva od drugih gospodarskih panog je zato nepremišljena in nesprejemljiva. Edino geslo, ki more danes vezati vse Slovence v stremelju za zboljšanje gospodarskega položaja, more biti le: v slogi je moč!

To geslo je imel naš list vedno pred očmi, kadarkoli je šlo za važna slovenska gospodarska vprašanja. Ako si je za volitve v zbornico sporazumna lista vzela tudi to geslo v skupni borbi za gospodarsko osamosvojitev Slovenije, ki bo mogla zadovoljivo rešiti tudi pereče vprašanje gnotnega izboljšanja vsega obrtniškega stanu, moremo vsem zavednim obrtnikom samo najtopleje priporočiti, da volijo le kandidate sporazumne liste, ki se bodo mogli hrabro in odločno postaviti v borbi za obrtniške pravice.

Kandidatne sporazumne liste za obrtni odsek v volivnih okrožjih, bodo 29. novembra velitve.

1. Volivno okrožje (mesto Ljubljana) kandidata Ogrin Ivan, stavbenik, Ljubljana; Urbas Mirosław, mesar, Ljubljana. Namestnika: Tušar Ferde, Ljubljana, Vižintin Ivan, zidar, Ljubljana.

2. Volivno okrožje (okraj Radovljica in Skofja Loka) Čufer Andrej ml., mizar, Jesenice Planina Lovro, dežnikar, Skofja Loka.

3. Volivno okrožje (okraj Kamnik in Litija) Belcijan Boštjan, zidarski mojster, Gora pri Komendi (Koprivnikar Emil, mizar, Litija).

4. Volivno okrožje (okraj Logatec in Kočevje) Rebek Josip, ključavničar, Ljubljana (Pavliček Josip, tiskar, Kočevje).

5. Volivno okrožje (okraj Novo mesto in Črnomelj) Midorfer Alojzij, Novo mesto (Stonič Ferdinand, pek, Črnomelj).

6. Volivno okrožje (okraj Brežice) Kralj Andrej, sodar, Sv. Lenart (Kozole Martin, žagar v Rajhenburgu).

7. Volivno okrožje (okraj Dol. Lendava) Litrop Stefan, čevljar, Turnišče (Jalovec Franc, pek, Turnišče).

16. Fantovska ura: Posledice boljšešiške vzgoje, 17. Nasveti za kmetovalce, 17.20. Koncert godbe »Zarja«, 18.20. Plošča, 18.30. Zabavna igrice, 19.30. Nac. ura, 19.50. Plošča, 20. Prešernov večer, 22. Večer za naše izselence. — Ponedeljek, 30. novembra: 18. Zdravniška ura, 18.20. Plošča, 18.30. Slovenska narodna pesem, 19.30. Nac. ura, 19.50. Zanimivosti, 20. Ustoličenje na Gosposvelakem polju, 20.40. Plošča, 21. Radijski orkester, 22.15. Romane, serenade in uspanke. — Torek, 1. dec.: 9. Sol. ura, 10. Prenos cerkvene glasbe, 18. Radijski orkester, 18.40. Naše zedinjenje, 19.30. Nac. ura, 19.50. Zabavni zvočni tehnik, 20. Rezervirano za prenos, 22.15. Jugoslovanski plesi in koracle. — Sreda, 2. decembra: 18. Mladinska ura, 18.40. Delavska ura, 19.30. Nac. ura, 19.50. Uvod v prenos, 20. Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani.

Dopisi

Gatina. Za občinske volitve, ki bodo na Grosupljam na Miklavžev dan, se bje hud boj. Nasprotniki se trudijo, da bi izvojevali čim večji uspeh. Tudi v naši vasi je nekaj ljudi, ki zagovarjajo grosupeljsko »srače gnezdo, misleč, da so to najlepši ptič, ker svojo barvo tako izpreminjajo. Vi moške, ali se spominjate, kako je bilo l. 1929, ko je lokomotiva znelila ogenj: pogorelo je sedmim posestnikom skoraj vse? Ali se spominjate, koliko podpore ste takrat dobili v blagu in denarju? Kdo je bil tisti, ki nam je pomagal, da imamo zopet urejena svoja poslopja, gnojne jame, vodnjake itd.? Ali ne takratni občinski predsednik in sedanji ban dr. Natlačen? Koliko ste nabrali milodarov? Celo po cerkvah so bila darovanja za galinske pogorele. In danes? Kajno tisti, ki so dobili največ podpore, kažejo našim voditeljem hrbet. Ali ni to nevhaležnost? Se spominjate, kako je bilo pred zadnjimi občinskimi volitvami? Šlihi so nas, naj se podpišemo, da hojijo naši otroci v šolo na Grosuplje, namesto v Zaino, dasi je bližje, da nam bodo napravili takoj cesto, ki je še do danes nil. Kako se je v občini gospodarilo, je dokaz sedaj, ko je oblast odstavila župana. Moške in fantje, primimo skupaj, sedaj je

Križanka „Lik“

Vodoravno: 1 del telesa, 5 lesena posoda, 7 domača žival, 11 zaključna molitev, 14 del voza, 13 član družine, 15 zaper, 16 opojna pijača, 17 oče, 18 žensko krstno ime, 20 nalezišljiva bolezen, 21 časomer, 23 glej 13 vod, 25 glas, 28 drag kamen, 28 glasbeni izraz, 29 predplačilo, 31 tdo, 33 izraz pri karih, 34 sedež dravske tanovine, 35 del napisa na križu, 37 pikajoča žuželka, 39 obdaja hišo, 41 skrajni del zemlje, 42 okno, 43 števnik, 44 cvetlica, 45 glej 18 vod, 48 zapreka, 49 ozka cesta, 51 vreča voda, 53 ciji, 54 vrata, 57 potočno živali, 58 gol, 59 prebivalec Irake, 60 ivaž, 61 del sobe, 62 slonova zoba.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				14	12		13		
15				16			17		
18		19	20				21		22
23	24			25			26		27
28		29	30			31	32		33
		34							
35	36	37		38		39		40	41
42		43		44					
45	46		48				49	50	
51		52		53			54	55	56
57				58			59		
60				61			62		

Navpično: 1 nebena, 2 glej 11 vod, 3 orožje, 4 letopisi, 6 prevozno sredstvo, 6 drag kamen, 7 pohišto, 8 žebelni proizvod, 9 zelo hlapljiva tekočina, 10 slika, 12 balkanska država, 18 del sveta, 19 oče, 21 del glave, 22 tujka za zahrbiti napad, 24 glasbeni izraz, 27 ploskovna mera, 30 prebivalec Rusije, 32 darilo, 36 nikalica, 37 osebni zaimke, 38 cerkevna doba, 39 pravilni izraz za »ketnac«, 40 orožje, 41 žito, 47 risarska priprava, 44 zelo razširjena priprava za poslušanje iz daljave, 46 slovenski izraz za moralo, 50 nekdanje telovadno društvo, 51 najpotrebnejša tekočina za življenje, 52 očesca, 55 žaba (mesto zadnjega h - k), 56 vročina.

Rešitev križanke „November“

Vodoravno: 1 tok, 5 med, 8 Ljubljana, 11 era, 12 ata, 14 snali, 17 in, 10 are, 20 ar, 21 aart, 23 neka, 25 aga, 26 ton, 29 okra, 30 en, 31 moč, 34 denar, 36 mol, 37 lek, 39 katoličan, 42 rja, 43 ilo.

Navpično: 1 t. l., 2 oje, 3 kura, 4 dl., 5 mati, 6 ena, 7 da, 9 Banat, 10 Jalen, 13 hinavec, 16 granata, 18 nagon, 20 akord, 22 rak, 28 omela, 29 očali, 32 on, 34 dota, 35 reči, 36 maj, 38 kal, 39 kr., 40 l. r.

čas! Dne 6. decembra imamo volitve. Lista JRZ je vložena. Nosilec liste je spoštovani Drobnič Franc. Če bomo tako volili, bo vesel naš voditelj dr. Koršec in veseli bomo tudi mi za darilo, ki ga bo nam prinesel Miklavž: to je novega župana iz vrst JRZ in občinski odbor iz možpoštenjakov.

Gameljne. Prosvetno društvo »Zora« priredi v nedeljo dne 29. novembra ob 8 in ob 7 zvečer v Smartnu zgodovinsko igro s petjem »Črna ženat. Vsi prijatelji lepega petja in poštene zabavo vlijudno vabljani.

Ne samo v Afriki. Gospod učitelj, oče nam je pravil, da žive v Afriki narodi, kjer spoznajo moške svoje žene šele po poroki. — Ne samo v Afriki, dragi moj, ne samo v Afriki!

Vsaka znojna zleza je cevka, ki meri nojnari pol centimetra v dolžino. Ker je vseh znojnih žlez poltretji milijon, znaša njih skupna dolžina tedaj okoli 12 in pol kilometra — tri ure hoda.

DOBRO CTIVO

k Kletarstvo. Spisal Buhoslav Skalicky. Knjiga ima 192 strani in 85 slik med besedilom. Cena broi. knjigi je 60 Din. v platno vezani 72 Din. Založba Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani 1924. Kletarstvo je nauk, kako pravilno pripravljati iz gozda vino in kako ga oskrbovati, spravljati, negovati in kakšna naj bo čistota in red v kletih. Knjiga se temeljito bavi z umnim kletarstvom, kajti bres dobrega, smotnega kletarstva ni uspešnega vinogradništva. Novodobno kletarstvo zahteva poleg obile prakse tudi temeljitga poznanja vinske kemije in bakteriologije. Važno je poglavje o negovanju sodov in vina sploh, dalje poglavje o napakah in bolznih vin. Knjiga bo izborna služila ne samo vinogradnikom, potrebna je tudi vinskim trgovcem in gostilničarjem, ker bodo našli vsi v njej obilo praktičnih nasvetov in navodil pri ravnanju z vinom. K pravilnemu tolmačenju navodil bodo dobro služile mnogostevilne slike (85!). Knjigo toplo priporočamo.

RADIO

od 26. novembra do 8. decembra 1936.

Vsak dan: 12 Plošča, 12.45 Vreme, poročila, 13 Čas, spored, 13.15 Plošča, 14 Vreme, borza, 17 in 22 Čas, vreme, poročila, spored. Četrtek, 26. novembra: 18.40 slovensčina za Slovence, 19.30 Nac. ura, 19.50 10 minut zabave, 20 Klav. točke, 21 Radij. orkester, 22.15 Radijski jazz. — Petek, 27. nov.: 11 Sol. ura, 18 Ženska ura, 18.20 Plošča, 18.40 Francščina, 19.20 Nac. ura, 19.50 Zanimivosti, 20 Rezervirano za prenos, 22.30 Angleške plošče. — Sobota, 28. novembra: 18 Radijski orkester, 18.40 Pogovori s poslušalci, 19.30 Nac. ura, 19.50 Pregled sporeda, 20 Zunanja politika, 20.30 Poglejmo v savinjsko dolino, 22.15 Radijski orkester. — Nedelja, 29. novembra: 8 Plošča, 8.30 Telovadba, 9 Čas, poročila, spored 9.15 Prenos cerkvene glasbe, 9.45 Verski govor, 10 Radijski orkester, 11.15 Plošča, 11.30 Mladinska ura: Trije godci, 12 Koncert ruskega seksteta, 12.15 Plošča po žo-

Sv. Miklavžu priporočamo

veliko zalogo raznega zimnega blaga za otroke in odrasle na pr.: stofov za moške in ženske obleke in površnike, flaneli, barhanta, faneli, trko-nare in blake, moške zimске srajce, volnene vestje in puloverje, otroške obleke, štaterske hlačke, predpasnike, nogavice, rokavice, kravate, čepice ter še mnogo takšnih stvari, ki so primerne za darila.

F. I. GORIČAR

Ljubljana, Sv. Petra cesta 29 in 30

Za časa Miklavževega kupovanja se dobi na vsakih Din 50.— robček zastoni, ako se sklanjete na Domoljubov inzerat!

Pri zdravniku. Sam ne vem, kaj je to, gospod doktor, da se moja žena zadnje čase vsak hip stresle. — To ni nič hudga, gre le za pripravo za zimo, ko bo hotela imeti nov kožuh.

Čudno. »Kako to, gospod profesor, da vas zadnje čase sploh ni videli?« — »Da me ni videli? Jaz tega še nisem opazil.«

Za zganjekuho dobite **brinje, slive in slive** v najboljši kakovosti v javnih skladiščih pri **svrški Fran Pogacnik d. s. o. s., Ljubljana** Tyrševa (Dunajska) cesta št. 23

Miha v mestu. Miha Zimzenen pride prvič v Ljubljano, zavije v goslinjo in vpraša natakarja: Kaj imate dobrega za želodec? — Imam žabja rebra, kokoška jetra, telečje možgane in volovske noge — odvrne natakar. — Jajhata, vi ste pa čuden svetnik — zaključuje Miha in ves prestrašen pobegne iz goslinje.

Stanovanje v pritličju. Ubogal sem vas, gospod doktor, in poskusil sem spati pri odprtem oknu. — In ste srečno prišli ob pritisk na prsa? — Ob pritisk ne, pač pa ob uro in denarnico.

Odično naravno zdravljenje

je »Planinka« zdravilni čaj, ker je pripravljen večinoma iz najboljših planinskih zdravilnih zelišč. Dvoletna izkušnja nam potrjuje, da je »Planinka« zdravilni čaj, ki ima v sebi preizkušene in dobre zdravilne sestavine, regulator za čiščenje.

6—12 tedensko zdravljenje s »Planinka« zdravilnim čajem deluje izvrstno in sicer brez strupov pri vseh sedečih boleznih: pri slabi prebavi želodca in pri zaprtju telesa, s abem delovanju črevesja in napetosti telesa, omotici in slabosti, obolenju hemoroidov in boleznih jeter. »Planinka« zdravilni čaj pospešuje apetit.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi »Planinka« čaj, ki se ne prodaja odprt, temveč samo v originalnih piromiranih paketih po Din 20.—, polovičnih paketih po Din 12.— in poskusnih vrečah po Din 350 s proizvajalčevim napisom: Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg.

Reg. S. br. 3411/33

Iskrenost. »No, prijatelji, kako si si zamislil svojo bodočnost?« — »Lepa mora biti, sicer je ne vzamem, bogata mora biti, sicer bi je ne mogel vzeti, in neumna mora biti, sicer bi me ona ne vzela.«

Ugoden nakup

manufakturnega blaga za zimske plašče in obleke, flaneli, barhanta pri

Oblačilnici za Slovenijo

Ljubljana, Tyrševa 29 (hiša Gospodarske zveze).
Državnim uradnikom nudimo blago na mesečne obroke.

Do preklica nudimo blago deloma tudi na hranilne knjižice članic Zadruga zveze v Ljubljani.

Mali oglasnik

Vaska drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali večje poslovske obrtnike pomočnikov ali evancev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Zimske suknje

suknjice, Hubertuse, toplo perilo in vsa praktična oblačila Vam nudijo po reklamnih cenah Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Sivolna stroja

pogreljiv, šiva naprej in nazaj, 15 letno jamstvo 1900 Din, drugi 500 Din. Gradaška 8.

Miln na stalni vodi in dobri točki z gospodarskim poslojem ter vrti prodaj. Cena 35000 Din. — Naslov v uravi Domoljuba pod št. 17438.

Čevljar. pomočnika

pridnega in kršćanskega, ki je varen šepanja sprema Cerar Karol, Lukovica 5. p. Domžale.

Tetico, zelo lepo, 8 mesecev brejo, prodaj. Njena mati je breja 6 mesecev in ima še 8 litrov mleka na dan. I. Strah, Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani.

Med in vosk kupuje Oroslav Dolenc, Ljubljana Wolfova ulica 10. Prodaja vseh vrst sveč in aladič.

Posestvo arondirano, na prodaj. Tesner, Besnica 5. p. Hrušica pri Ljubljani.

Lepo domačijo (za 5 glav živine) prodam ali dam v najem. Ponudbe pod »v Poljanski dolini« na upravo 17.139.

Dehleta z dežele in mesta se naučijo samostojnega življenja boljših oblik in plaščev. Praksa v modernem salonu. Zahtevam mesečne učnine 500 dinarjev. Sattler, Florjanska ulica 1, Ljubljana.

Postnega hlapca

(u kmetov) z dobrimi sričevali, sprejemem za stalno na kmetijo dne 27. decembra. Naslov pod št. 17.451.

Polhovce kože in vse druge od divjačine kupuje Zdravič, Ljubljana. Zdrav. Stari trg nasproti kavarni Zalaznik.

Veliko lehljeno lopato

za Din 10.— dobite — dokler traja zaloga — v železnini Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvel-ka cesta 1 — nakup starega železa in vseh drugih kovin! Prodaja razstreljiv.

Gospodinja priprosto, vereno, otrokoljubno starejšo, sprejemem. Služba lahka. Plača primerna. Ponudbe Domoljuba pod »Dolenjskok št. 17.455.

Oruhe cele in očiščene (jedarcu), prodaja na debelo najugodnejše Josip Simičič, Nova Gradiška.

Čevljar. pomočnik se sprejme. Oskrba v hiši. Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod »Splošno« št. 17.466.

Hlapca vajenega konj in poljskega dela sprejemem. Naslov v uravi Domoljuba pod št. 17.430.

Jesenov les

hlode ali plohe kupimo večjo količino. Ponudbe na Kolb-Predalč Ljubljana, Kongresni trg št. 4.

Hlapca za vsa poljska dela v hribo sprejemem. Ponudbe na podružnico Slovena Trbovlje.

Vam pomaga, da zadobite zopet zdravje s pomočjo zdravilnih lastnosti bilja.

Ne bodite sam sebi sovražnik! Bolezni pri meni in bolečine ob mesečnem perilu (menstruaciji) ublaži HERSAN-CAJ.

Ali Vas ovira debelost? Bi bili radi vitki? Tedaj uporabljajte HE-SAN-CAJ.

Zakaj trpite bolečine revmatizma in protina, ako to ni potrebno. HERSAN-CAJ je sredstvo, ki Vam more olajšati muke.

HERSAN-CAJ pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih (zati žili). Ali res še ne veste, da je HERSAN-CAJ dobro sredstvo pri obolenju želodca, jeter in ledvic.

HERSAN-CAJ se dobiva v izvornih zavojih v vseh lekarnah. Zahtevajte brezplačno brošuro in vzorec od:

»RADIOSAN«, Zagreb, Dukljaninova ulica št. 1.
Reg. št. 19034/33

Ne ušči. Gospa sreča dečka, ki mlo joče. »Za kaj pa jočeš, moj revček?« ga vpraša. — »Oh, oh, gospa, moj očka je mrtel, moja mama je mrlva, deda so mi umorili, babica bodo danes pokopali, brat je utonil, sestra pa je v bolnišnici.« — »To je res strašno!« je sočutno dejala dobrosrčna gospa. — »Pa še kako strašno!« je še huje zažokel deček. »Če pridem domov praznih rok, bodo vsi ti plani name in me nabili!«

Brinje, rozine, slive in dalmatinske fige oddaja po ugodni ceni tvrdka

Ivan Jelačin, Ljubljana, Askerčeva 1

V pisarni. »Je gospod šef doma?« — »Ne, toda jaz lahko uredim to namesto njega.« — »Ne, polemikam pa že raje počakam.« (Čez dve uri) — »Kdaj se pa gospod šef vrne, prosim?« — »Čez 14 dni.«

Po sežigu mriča ostane od odraslega telesa približno polkilogram belega pepela.

Mož in žena. »Zdi se mi, da me ne smatraš za svojo ženo, temveč za služkinjo.« — »Neumnost! Če bi te smatrał za služkinjo, bi ti bil že davno odpovedal.«

Družinska Pratika 1937

je dotiskana in se dobiva za ceno 5 Din v vseh knjigarnah in trgovinah po Sloveniji. Opozorjamo posebej na razpisano nagradno tekmovanje v novi pratiki!

»Domoljub« stane 18 Din za celo leto, za nozematstvo 60 Din. — Izhaja vsako sredo. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba« tel. 25 48. Prostor ene drobne vrstice v inzeratnem delu stane 10 Din. — Naročnino, inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljuba«, telefon 29-92. Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košiček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čed.